

Vai Alsungas novada pašvaldības rīcība,
nodrošinot maksas pakalpojumus
iedzīvotājiem, ir ekonomiska un
efektīva?

Rīga 2017

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Likumības/lietderības revīzija “Vai Alsungas novada pašvaldības rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem, nodrošinot savām funkcijām atbilstošus maksas pakalpojumus iedzīvotājiem, ir efektīva un ekonomiska?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Piektā revīzijas departamenta 2015. gada 1. decembra revīzijas uzdevumu Nr. 2.4.1-47/2015.

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com/> - *filmfoto/Depositphotos*

Cienījamais lasītāj!

Esam noslēguši revīziju “Vai Alsungas novada pašvaldības rīcība, nodrošinot maksas pakalpojumus iedzīvotājiem, ir efektīva un ekonomiska?”

Alsungas novada pašvaldība sniedz saviem iedzīvotājiem vairākus nozīmīgus maksas pakalpojumus: ēdināšanu skolās un bērnudārzos, dzīvojamo māju apsaimniekošanu, ūdenssaimniecības pakalpojumus, siltumapgādi un citus pakalpojumus. Tā kā pašvaldība, sniedzot maksas pakalpojumus, rīkojas ar tai uzticētajiem nodokļu maksātāju līdzekļiem, iedzīvotājiem ir pamats ne tikai sagaidīt šo pakalpojumu pilnvērtīgu saņemšanu, bet arī pamats sagaidīt pašvaldības atbildīgu un ekonomisku rīcību to organizēšanā.

Pakalpojumu sniegšana pašvaldībā sākas ar izmaksu aprēķināšanu. Bez pilnvērtīga pakalpojumu pašizmaksas aprēķina nav iespējams ne tikai noteikt pamatotu pakalpojuma maksu tā saņēmējiem, bet nav iespējams arī pilnveidot pakalpojumu organizēšanu un plānot pašvaldības budžeta izlietošanu tās iedzīvotāju interesēs. Nevar pilnveidot to, ko nevar izmērīt.

Sekas tam mēs diemžēl redzējām šajā revīzijā. Pazeminātas pakalpojumu maksas, kā rezultātā pašvaldība atsevišķu pakalpojumu saņēmējiem nodrošina īpašas priekšrocības vai negūst visus tai pienākošos ienākumus, nespēja novērtēt sniegto pakalpojumu efektivitāti un veikt to pilnveidi, budžeta plānošana bez pamatotiem

aprēķiniem ir tikai būtiskākie trūkumi, kurus konstatējām Alsungas novada pašvaldībā.

Esam pārliecināti, ka Alsungas novada pašvaldības ieguldītais darbs maksas pakalpojumu organizēšanas pilnveidošanā ļaus novada iedzīvotājiem saņemt pašvaldības sniegtos pakalpojumus par ekonomiski pamatotu maksu un radīs priekšnoteikumus pašvaldībai pilnvērtīgi plānot pakalpojumu attīstību atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un interesēm.

Ceram, ka Alsungas novada pašvaldības pieredze būs interesanta arī citām pašvaldībām un veicinās pašvaldību savstarpējo sadarbību un pieredzes apmaiņu ar labās prakses piemēriem.

Pateicamies pašvaldības darbiniekiem par sadarbību, sniedzot revīzijas veikšanai nepieciešamo informāciju un paskaidrojumus, kā arī par revīzijas laikā operatīvi uzsākto trūkumu novēršanu.

Ar cieņu

departamenta direktors

Edgars Korčagins

Saturs

Kopsavilkums	6
Motivācija.....	6
Galvenie secinājumi	7
Būtiskākie ieteikumi.....	9
Revīzijas ziņojuma struktūra	10
Maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldībā.....	11
Pašvaldības raksturojums	11
Kādās jomās Pašvaldība sniedz maksas pakalpojumus?	12
Kā tiek reglamentēta maksas pakalpojumu sniegšana?.....	13
1. Vai Pašvaldība maksas pakalpojumu sniegšanu organizē atbilstoši funkcijām, ekonomiski un efektīvi?	16
1.1. Vai Pašvaldības sniegtie maksas pakalpojumi ir saistīti ar pašvaldības funkciju izpildi?.....	17
<i>Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana.....</i>	<i>19</i>
<i>Pasažieru un kravu pārvadājumi un citi pakalpojumi.....</i>	<i>20</i>
1.2. Vai maksa par Pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem ir ekonomiski pamatota?	21
<i>Maksa par vispārējās un interešu izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumiem .....</i>	<i>22</i>
<i>Maksa par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu .....</i>	<i>24</i>
<i>Maksa par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu .....</i>	<i>26</i>
<i>Maksa par dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu .....</i>	<i>27</i>
<i>Maksa par muzeja pakalpojumu sniegšanu.....</i>	<i>29</i>
1.3. Vai maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldībā ir organizēta efektīvi?	30
<i>Ieņēmumu no maksas pakalpojumiem uzskaitē un plānošana un pakalpojumu sniegšanas rezultatīvo rādītāju noteikšana .....</i>	<i>31</i>
<i>Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas apjoma rādītāju izvērtējums.....</i>	<i>33</i>
2. Vai Pašvaldība maksu par pakalpojumu sniegšanu ir noteikusi un iekasējusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām?	35

2.1. Vai maksas par Pašvaldības un tās iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem noteikšana atbilst normatīvo aktu prasībām?	35
<i>Maksa par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem .....</i>	<i>35</i>
<i>Maksa par kultūras iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem .....</i>	<i>36</i>
2.2. Vai maksas par pakalpojumiem iekasēšana un darījumi ar skaidru naudu ir veikti atbilstoši normatīvo aktu prasībām?	37
Alsungas novada pašvaldības viedoklis	39
Revīzijas raksturojums	41
Revīzijas mērķis	41
Juridiskais pamatojums	41
Revidentu un revidējamās vienības atbildība	41
Revīzijas apjoms	42
Revīzijas metodes	42
Revīzijas kritēriji	44
Pielikums. Pašvaldības gūtie ieņēmumi par PII “Miķelītis” un Alsungas vidusskolas telpu nomu	45
Atsauces	47

Kopsavilkums

Motivācija

Pašvaldību sniegtie maksas pakalpojumi skar vairākas sociālekonomiski jutīgas jomas – siltumapgādi, ūdensapgādi, dzīvojamo māju apsaimniekošanu, skolēnu ēdināšanu u. c., ko izmanto būtiska pašvaldību iedzīvotāju daļa, un atsevišķu pakalpojumu jomā, jo sevišķi komunālo pakalpojumu, valda liela iedzīvotāju neapmierinātība, par ko regulāri tiek saņemtas iedzīvotāju sūdzības.

Pašvaldības, sniedzot maksas pakalpojumus, rīkojas ar nodokļu maksātāju pašvaldības budžetā samaksāto naudu, tajā skaitā arī ar naudu, kas iekasēta par maksas pakalpojumiem, līdz ar to iedzīvotājiem ir tiesības sagaidīt, ka pašvaldības ar tās rīcībā esošo mantu un finanšu līdzekļiem rīkojas kā rūpīgs un krietns saimnieks.

Valsts kontrole vairākās pašvaldībās ir veikusi revīzijas, kuru ietvaros ir pārbaudīta atsevišķu maksas pakalpojumu sniegšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām. Revīziju rezultāti liecina, ka pašvaldībās pastāv problēmas ar caurskatāmu sniegto pakalpojumu maksas noteikšanu, kas bieži vien netiek ekonomiski pamatota ar pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

Šādas pašvaldību attieksmes rezultātā pašvaldību iedzīvotāji – pakalpojuma saņēmēji bieži vien norēķinās par sniegtajiem pakalpojumiem par maksu, kurā ir iekļauti nepamatoti izdevumi. Turklāt pašvaldības bieži iesaistās arī tādu maksas pakalpojumu sniegšanā, kas nav saistīti ar pašvaldību funkciju izpildi.

Lai gan Valsts kontrole informāciju par konstatētajām neatbilstībām maksas pakalpojumu sniegšanas jomā publisko, darot to pieejamu visām pašvaldībām, tomēr ne vienmēr pašvaldības izvērtē konstatēto neatbilstību esamību pašu darbībā. Par to liecina līdzīgu pārkāpumu konstatēšana nākamajās revīzijās.

Revīzija ir veikta, lai
pievērstu lielāku pašvaldības
uzmanību nepieciešamībai
pilnveidot maksas
pakalpojumu sniegšanas
organizēšanu.

Galvenie secinājumi

Alsungas novada pašvaldība (turpmāk tekstā – Pašvaldība), sniedzot maksas pakalpojumus, revidējamā laika posmā nav veikusi ikviena pakalpojuma organizēšanā un izmaksu noteikšanā secīgi veicamās darbības, kas ir galvenais priekšnoteikums ekonomiski pamatotu pakalpojuma izmaksu aprēķināšanai un maksas noteikšanai, tajā skaitā:

- ☉ izmaksu uzskaitē, izņemot siltumapgādes pakalpojumu, nav iekārtota par katru pakalpojuma veidu, kas ļautu noteikt precīzas pakalpojuma izmaksas;
- ☉ ne visu pakalpojumu sniegšanas izmaksas ir pamatotas ar dokumentētiem aprēķiniem, kuros būtu noteikti katra pakalpojuma sniegšanā iesaistītie resursi, izmaksas un to apmērs, kas ļautu aprēķināt atbilstošu maksu par pakalpojumiem.

Tā Pašvaldība ir liegusi iespēju izvērtēt:

- ☉ kāda daļa pašvaldības budžeta līdzekļu tiek novirzīta pakalpojuma līdzfinansēšanā;
- ☉ vai pakalpojuma maksa atbilst izmaksām, un, piemēram, iesaistoties komercdarbībā vai iznomājot telpas komersantiem par izmaksām neatbilstošu maksu, netiek kropļota tirgus konkurence.

Pašvaldībai, sniedzot no funkcijām izrietošus maksas pakalpojumus, ir tiesības noteikt arī mazāku maksu par pakalpojumiem nekā to sniegšanas izmaksas. Taču Pašvaldībai ir svarīgi zināt, kāds līdzekļu apmērs no budžeta ir jānovirza pakalpojumu izmaksu līdzfinansēšanai un vai netiek liegta iespēja šos līdzekļus izlietot citu pašvaldības funkciju īstenošanai visu administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs.

Alsungas novada dome (turpmāk tekstā – Dome) sava novada iedzīvotājiem un citiem pakalpojumu saņēmējiem ir noteikusi maksu, kas neatbilst pakalpojuma sniegšanas izmaksām, tā pakalpojumu saņēmējiem gūstot papildu labumu, bet izdevumus sedzot no kopējā Pašvaldības budžeta.

Piemēram, ēdināšanas pakalpojuma maksa Alsungas vidusskolas izglītojamajiem un darbiniekiem ir noteikta 1,8 reizes mazāka nekā pakalpojuma sniegšanas izmaksas, kā rezultātā darbinieki ir guvuši labumu 1086 *euro* apmērā, par ko Pašvaldība nav veikusi valsts budžetā algas nodokļa un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 706 *euro* apmērā.

Revidenti ir konstatējuši arī vairākus gadījumus, kad maksas iekasēšanas procesos iesaistītās personas, pārsniedzot pilnvaras, pakalpojuma saņēmējiem maksu ir noteikušas neatbilstoši Domes

---

Pašvaldība, organizējot maksas pakalpojumu sniegšanu, nav veikusi ikviena pakalpojuma organizēšanā un izmaksu noteikšanā veicamās darbības.

Pašvaldība nerēķina sniegto maksas pakalpojumu izmaksas, kā rezultātā nav iespējams izvērtēt, vai pakalpojuma maksa atbilst izmaksām.

Maksa par pakalpojumiem 8388 *euro* apmērā iekasēta bez tiesiska pamata – neatbilstoši Domes lēmumiem vai vispār bez Domes lēmuma.

---

lēmumiem vai Domei vispār nenosakot maksu par pakalpojumu, tā bez tiesiska pamata iekasējot 8388 *euro*.

Lai gan pakalpojumu sniegšanas efektivitātes novērtēšanai būtisks priekšnosacījums ir esošās situācijas analīze un izvērtējums – apzināt, kādi pakalpojumi kādos apjomos un kādā kvalitātē ir sniedzami, Pašvaldība, organizējot maksas pakalpojumu sniegšanu, nav izvirzījusi sasniedzamos rezultātus un nav noteikusi izpildes rādītājus, kā arī nav izvērtējusi pakalpojumu sniegšanas rezultātus, kas ļautu arī trešajām personām iepazīties un novērtēt pakalpojumu sniegšanas efektivitāti.

Revīzijā, vērtējot ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanas apjoma rādītāju – pakalpojuma saņēmējiem piegādātā ūdens attiecību pret iegūtā ūdens apjomu, kas revidentu ieskatā raksturo ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanu, ir secināts, ka, pamatojoties uz Pašvaldībā pieejamo informāciju, 2014. gadā 32 % no iegūtā ūdens apjoma nav realizēti, bet 2015. gadā nerealizētā ūdens apjoms bija 18 %. Šāda apjoma starpība revidējamā laika posmā norāda uz iespējamām apjoma uzskaites un/vai ūdensapgādes sistēmas darbības tehniskajām problēmām.

Pašvaldība revidējamā laika posmā ir sniegusi arī tādus pakalpojumus, kas vērtējami kā iesaistīšanās komercdarbībā – neregulāri iekšzemes pasažieru pārvadājumi, kravas transportlīdzekļu un traktortehnikas pakalpojumi, zāles pļaušana, malkas zāģēšana, gūstot ieņēmumus 9051 *euro* apmērā (bez PVN). Turklāt, sniedzot ēdināšanas pakalpojumus ar izglītības procesu nesaistītām personām Alsungas vidusskolā (gūti ieņēmumi 1281 *euro* apmērā) laikā, kad tos tirgū sniedza komersants, tiek kropļota tirgus konkurence.

Pašvaldība iesaistās komercdarbībā – sniedzot pasažieru pārvadājumu, kravas transportlīdzekļu un traktortehnikas izmantošanas un citus pakalpojumus.

Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz likumības/lietderības revīzijā konstatēto un mūsu secinājumiem, aicinām Pašvaldību novērst maksas pakalpojumu sniegšanas organizēšanā, kā arī maksas iekasēšanā konstatētās neatbilstības un savā turpmākajā darbībā, lai nodrošinātu efektīvu, normatīvajiem aktiem atbilstošu un ekonomiski pamatotu maksas pakalpojumu sniegšanu, nodrošināt šādu darbību izpildi:

- ☑ pilnveidot grāmatvedības uzskaites kārtošanu un budžeta plānošanu, nosakot kārtību, kādā tiek plānoti un uzskaitīti ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītie izdevumi;
- ☑ izstrādāt metodiku siltumapgādes, ūdenssaimniecības, ēdināšanas un citu pakalpojumu maksas aprēķināšanai, nosakot tajā kārtību, kādā aprēķināma maksa par pakalpojumiem, un norādot informācijas avotus aprēķinos iekļautajām izmaksām un apjomiem, kā arī paredzot maksas pārskatīšanas regularitāti;
- ☑ izstrādāt pasākumu plānu, kurā būtu norādīti konkrēti uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ūdens zudumu samazināšanā un savākto notekūdeņu uzskaitē;
- ☑ noteikt pakalpojumu sniegšanai sasniedzamos rezultātīvos rādītājus un nodrošināt sistemātisku izpildes rezultātu novērtēšanu;
- ☑ nodrošināt, ka pārvaldīšanā esošo daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas maksa tiek noteikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- ☑ izstrādāt un ieviest kontroles procedūras, kas nodrošinātu, ka tiek sniegti tikai tādi maksas pakalpojumi, par kuriem ir lēmumi Dome.

Lai novērstu revīzijā konstatētos trūkumus un neatbilstības, Pašvaldībai:

▼
jāreglamentē maksas par pakalpojumiem noteikšana

▼
jāuzskaita maksas pakalpojumu izmaksas un ieņēmumi

▼
jānosaka maksas pakalpojumu sniegšanas rezultatīvie rādītāji

▼
jāizstrādā plāns ūdens zudumu novēršanai

▼
jāievieš kontroles procedūras.

Revīzijas ziņojuma struktūra

Informācija revīzijas ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ☑ Pašvaldības īss raksturojums;
- ☑ kādās jomās Pašvaldība sniedz maksas pakalpojumus;
- ☑ kā tiek reglamentēta maksas pakalpojumu sniegšana;
- ☑ revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi, sadalot tos divās būtiskās nodaļās. Katras nodaļas ievadā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis, secinot būtiskāko un tālāk nodaļā to pamatojot ar revīzijas konstatējumiem;
- ☑ revidējamās vienības viedoklis par veikto revīziju;
- ☑ revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.

Revīzijas ziņojuma pirmajā nodaļā ir vērtēts, vai maksas pakalpojumu sniegšana izriet no Pašvaldības funkcijām un vai maksas pakalpojumu sniegšana ir ekonomiska un efektīva – vai Pašvaldība ir noteikusi ekonomiski pamatotu maksu par sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī, vai Pašvaldība regulāri izvērtē pakalpojumu sniegšanas rezultātus.

Revīzijas ziņojuma otrajā nodaļā ir vērtēts, vai norēķinu par maksas pakalpojumiem kārtošana un maksas iekasēšana atbilst normatīvo aktu prasībām un vai maksas par Pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem noteikšana ir likumīga – vai maksa noteikta ar Domes lēmumu.

Kopsavilkums

Pakalpojumu jomas apraksts

Secinājums

Pamatojums

Ieteikums

Iestādes viedoklis

Revīzijas raksturojums

Maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldībā

Pašvaldības raksturojums

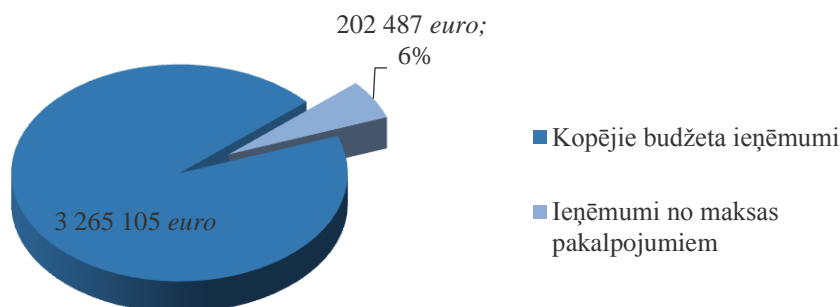
Pašvaldība atrodas Kurzemes plānošanas reģionā, Kurzemes rietumu daļā 179 km attālumā no Rīgas, un tā robežojas ar Kuldīgas, Pāvilostas un Ventspils novadu.

Atbilstoši Centrālajā statistikas pārvaldē pieejamajiem datiem, Pašvaldībā 2015. gada sākumā bija 1416 iedzīvotāji kas ir 0,07 % no kopējā Latvijas iedzīvotāju skaita (1 986 096 iedzīvotāji).

Kopējais ieņēmumu apmērs no maksas pakalpojumiem revidējamā laika posmā Pašvaldībā bija 202 487 *euro*, kas ir 6 % no Pašvaldības kopējiem budžeta ieņēmumiem¹ (skatīt 1. attēlu).

Kur atrodas Alsungas
novada pašvaldība?

1. attēls. Ieņēmumu no maksas pakalpojumiem apmērs kopējos Pašvaldības budžeta ieņēmumos.

Pašvaldības teritorijas attīstības indekss 2015. gadā bija negatīvs (0,276), kas Pašvaldību ierindo 59. vietā starp 110 Latvijas pašvaldībām². Teritorijas attīstības indekss ir svarīgāko teritoriju (pašvaldību) attīstību raksturojošo statistikas pamatrādītāju standartizēto vērtību summa un to izmanto, lai uzraudzītu un novērtētu reģionālo attīstību, valstī īstenoto politiku, tajā skaitā sniedzot atbalstu atbildīgajām institūcijām attīstības plānošanas dokumentu, tiesību aktu, valsts, Eiropas Savienības un ārvalstu finanšu atbalsta pasākumu izstrādāšanā.³

Kādās jomās Pašvaldība sniedz maksas pakalpojumus?

Pašvaldība no 22 likumā⁴ noteiktajām funkcijām maksas pakalpojumus galvenokārt sniedz:

- ☑ ūdensapgādes, siltumapgādes un dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumus komunālo pakalpojumu jomā;
- ☑ ēdināšanas pakalpojumus izglītības iestādēs;
- ☑ kultūras pasākumu un muzeju pieejamību, kā arī bibliotēku pakalpojumus kultūras jomā;
- ☑ pakalpojumus pašvaldības īpašumu apsaimniekošanas jomā.

Pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var arī brīvprātīgi realizēt savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas nav Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, citu valsts pārvaldes iestāžu, tiesas vai citu pašvaldību kompetencē vai arī ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu.⁵

Pašvaldības dome var pieņemt saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi.⁶

Visos gadījumos, kad uzdevumu izpilde nav deleģēta privātpersonai vai citai publiskai personai, bet to nodrošina pati pašvaldība ar savu iestāžu (tajā skaitā aģentūru) starpniecību, saistībā ar maksas pakalpojumu izcenojumu noteikšanu ir jāievēro likumā⁷ noteiktais, ka tikai pašvaldības dome var noteikt maksu par pakalpojumu sniegšanu, tajā skaitā valsts regulējamās sabiedrisko pakalpojumu nozarēs – siltumapgāde un ūdenssaimniecība.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija tarifu izskatīšanā un maksas noteikšanā regulējamās nozarēs iesaistās tikai tiem pakalpojumiem, kurus sniedz komersanti.

Lai nodrošinātu likumā noteikto funkciju, tajā skaitā brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, Pašvaldība ir izveidojusi infrastruktūru – septiņas pakļautības iestādes un struktūrvienības⁸, kuras atbilstoši savai kompetencei iesaistās arī maksas pakalpojumu sniegšanā.

Maksas pakalpojumu sniegšanas sociāli ekonomisko vidi Pašvaldībā veido gan pakalpojumu sniedzēji, gan pakalpojumu saņēmēji:

- ☑ Alsungas novada domes Komunālais iecirknis nodrošina⁹:
  - ✓ siltumapgādes pakalpojumu septiņiem objektiem;
  - ✓ ūdensapgādes pakalpojumu 34 klientiem;
  - ✓ kanalizācijas pakalpojumu 34 klientiem;
  - ✓ dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu 34 dzīvojamām mājām;
  - ✓ Pašvaldības zemes un citu īpašumu iznomāšanu;
- ☑ Alsungas vidusskola nodrošina ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu vidēji 125 izglītojamajiem;

Pašvaldība sniedz komunālos pakalpojumus, ēdināšanas, telpu un inventāra nomas pakalpojumus izglītības iestādēs, iznomā arī zemi, telpas un īpašumus.

- ☑ Alsungas novada Pirmskolas izglītības iestāde “Miķelītis” nodrošina ēdināšanas pakalpojumu sniegšanu vidēji 56 izglītojamajiem;
- ☑ Alsungas Mūzikas skola iznomā mūzikas instrumentus;
- ☑ Alsungas kultūras nams organizē kultūras pasākumus;
- ☑ Alsungas novada muzejs iekasē ieejas maksu par ekspozīciju apskati un ekskursijām;
- ☑ Alsungas bibliotēka sniedz kopēšanas pakalpojumus.

Kā tiek reglamentēta maksas pakalpojumu sniegšana?

Publisko pakalpojumu sniegšanas jomā nav vienota normatīvā regulējuma, skaidras vadības un atbildības par publisko pakalpojumu sistēmas organizēšanu un attīstības politiku ne valsts mērogā, ne pašvaldību līmenī.

Pašvaldību autonomās funkcijas sastāv no atsevišķiem pārvaldes uzdevumiem un atbildības par to izpildi. No katras autonomās funkcijas izrietošu pārvaldes uzdevumu pašvaldība var deleģēt privātpersonai.¹⁰

Ministru kabinets ir apstiprinājis koncepciju “Par valsts un pašvaldību aģentūru izveidi”¹¹, kurā pašvaldībām ir piedāvāta funkciju vērtēšanas kārtība, risinājumi un priekšlikumi alternatīvām iespējām izveidot optimālāku valsts pārvaldes institucionālo struktūru un panākt funkciju dublēšanās novēršanu.

Atbilstoši minētajai koncepcijai¹² Pašvaldībai, izskatot jautājumu par funkciju veikšanu un pakalpojumu sniegšanu, ir jāizvērtē pakalpojumu sniegšanas nepieciešamība, secīgi veicot šādus uzdevumus:

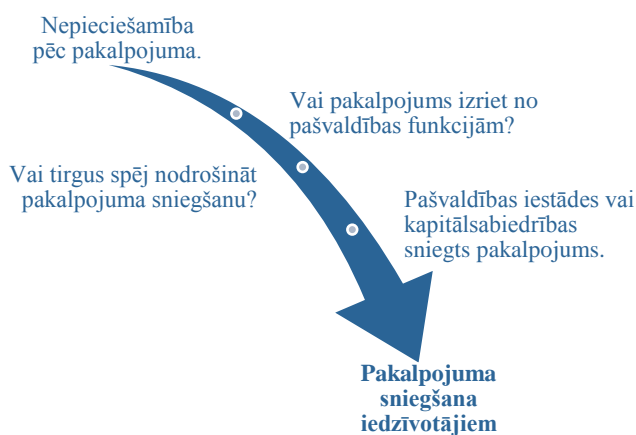
- ☑ jāiegūst skaidrība par pakalpojuma sniegšanas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem, identificējot pakalpojuma sniegšanas rezultātus un klientus;
- ☑ jānoskaidro nepieciešamība pēc pakalpojuma radītajiem rezultātiem – vai pašvaldībai pakalpojuma sniegšana vispār ir jāveic (tajā skaitā, vai pakalpojumu sniegšanu nebūtu labāk veikt, attiecīgos uzdevumus deleģējot privātpersonai);
- ☑ jāizvērtē pakalpojuma sniegšanas pamatotība un lietderība – vai pakalpojumus iespējams nodrošināt efektīvāk, to sniegšanu nododot privātajam sektoram;
- ☑ jāizvēlas pakalpojuma sniegšanas forma, pakalpojuma sniegšanu uzticot pašvaldības iestādei, aģentūrai vai deleģējot privātpersonai (kapitālsabiedrībai).

Revidentu ieskatā atbilstoši minētajā koncepcijā piedāvātajam funkciju izvērtējumam Pašvaldībai, sniedzot maksas pakalpojumus, ir secīgi jānoskaidro un jāiegūst atbildes uz vairākiem jautājumiem (skatīt 2. attēlu).

Kas Pašvaldībai būtu jāņem vērā, iesaistoties maksas pakalpojumu sniegšanā?

---

2. attēls. Pašvaldībai noskaidrojamie jautājumi iesaistoties maksas pakalpojumu sniegšanā.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk tekstā – VARAM) īstenotā Eiropas Sociālā fonda projekta “Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidošana”¹³ ietvaros ir izstrādāta koncepcija par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi (turpmāk tekstā – koncepcija), kur cita starpā esošās situācijas aprakstā¹⁴ ir secināts, ka Latvijā nav vienotas publisko pakalpojumu sistēmas un pakalpojumu politikas.

Izstrādātā koncepcija ir atbalstīta Ministru kabinetā, un atbildīgā institūcija par tās īstenošanu ir VARAM¹⁵. Koncepcija attiecas uz tiešās valsts pārvaldes iestādēm, to pakļautībā un pārraudzībā esošajām iestādēm, pašvaldībām un privāto tiesību juridiskajām un fiziskajām personām, kurām deleģēta valsts uzdevumu izpilde.

Lai nodrošinātu vienotu izpratni par publiskā pakalpojuma jēdzienu, noteiktu publisko pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības pamatprincipus, kā arī radītu tiesisko pamatu vienotas pakalpojumu sniegšanas un pārvaldības kārtības ieviešanai valsts pārvaldes iestādēs un pašvaldībās, koncepcijā tika piedāvāts izstrādāt Publisko pakalpojumu likumprojektu.

Saskaņā ar VARAM sniegto informāciju, minētais likums netiks pieņemts, bet tā vietā tiks veikti grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā, paredzot ar Ministru kabineta noteikumiem reglamentēt valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtību.

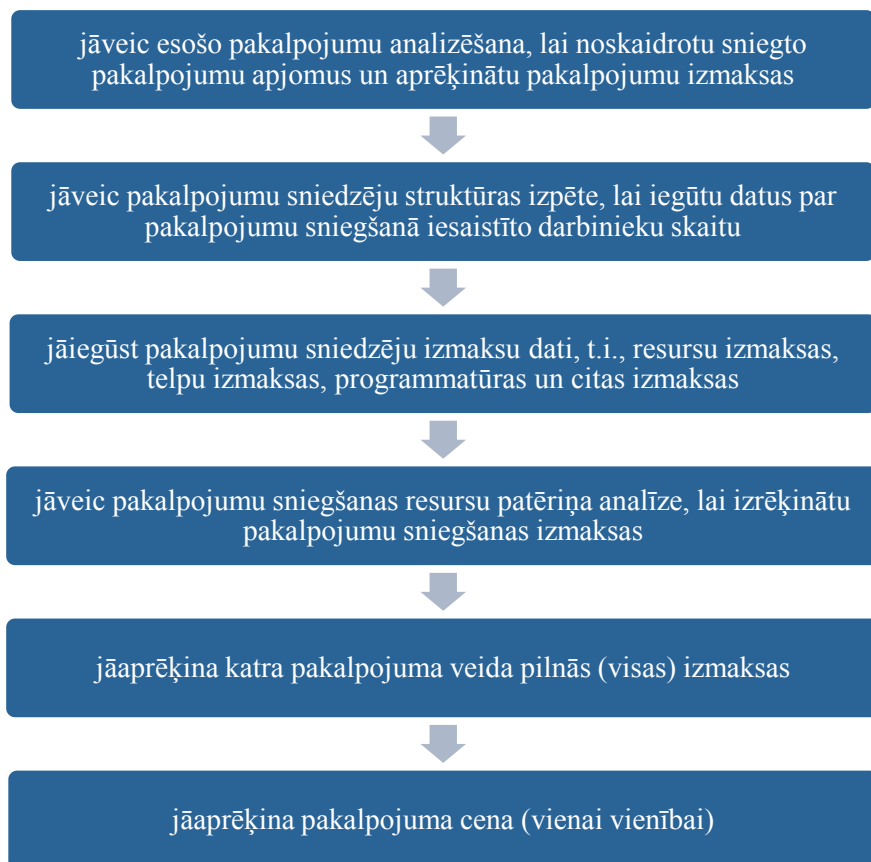
2015. gadā VARAM ir uzsākusi pilotprojektu par Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru izveidošanu novadu nozīmes attīstības centros. Pakalpojumu centri darbojas uz pašvaldību bāzes un saskaņā ar vienotiem principiem nodrošina klientiem vienkopus gan pašvaldību pakalpojumus, gan arī noteiktus valsts pakalpojumus. Arī pašvaldība ir iesaistījusies minētajā pilotprojektā.

Iepriekš minētā Eiropas Sociālā fonda projekta ietvaros ir izstrādāts arī “Publisko pakalpojumu sniegšanas rekomendējamo modelis”. Šī modeļa ietvaros ir izstrādātas arī Pakalpojumu izmaksu noteikšanas vadlīnijas, kuru mērķis ir izveidot vienotu kārtību, kādā tiek:

- ☑ noteiktas esošo pakalpojumu izmaksas un to apmērs;
- ☑ modelētas plānoto (nākotnes) pakalpojumu izmaksas, ņemot vērā iespējamās pakalpojumu sniegšanas scenārijus.

Atbilstoši Pakalpojumu izmaksu noteikšanas vadlīnijām ikviena publiskā pakalpojuma organizēšanā un izmaksu noteikšanā ir nepieciešams secīgi veikt vairākus uzdevumus:

Ikviena pakalpojuma sniegšanas procesā ir secīgi veicami vairāki uzdevumi.

*Koncepcija par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi,
http://varam.gov.lv/lat/fondi/ESper07_13/15120/?doc=13506*

Pašvaldība, sniedzot no funkcijām¹⁶ izrietošus maksas pakalpojumus, ir tiesīga noteikt arī mazāku maksu nekā pakalpojumu sniegšanas izmaksas.

Revidentu ieskatā visos gadījumos Pašvaldībai, nosakot maksu par pakalpojumu sniegšanu, ir jāievēro normatīvajā aktā¹⁷ noteiktais pienākums pamatot, kāds finanšu līdzekļu apmērs ir nepieciešams uzdevumu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti, tas ir, norādot pakalpojumu sniegšanas finansēšanas avotus un apmēru.

1. Vai Pašvaldība maksas pakalpojumu sniegšanu organizē atbilstoši funkcijām, ekonomiski un efektīvi?

Pašvaldība, sniedzot maksas pakalpojumus, rīkojas ar nodokļu maksātāju budžetā samaksāto naudu, tajā skaitā arī ar naudu kas iekasēta par maksas pakalpojumiem, līdz ar to iedzīvotājiem ir svarīgi, lai Pašvaldība ar tās rīcībā esošo mantu un finanšu līdzekļiem rīkotos likumīgi, un kā rūpīgs un krietns saimnieks.

Pašvaldība revidējamā laika posmā organizējot maksas pakalpojumu sniegšanu, nav rīkojusies ar finanšu līdzekļiem un mantu visu iedzīvotāju interesēs, jo:

- ✓ vairākiem pakalpojumiem nav veikusi pakalpojumu sniegšanā un izmaksu noteikšanā secīgi veicamās darbības, kas ir galvenais priekšnoteikums ekonomiski pamatotas maksas par pakalpojumiem noteikšanai, kā rezultātā maksa, piemēram par ēdināšanas pakalpojumiem izglītojamajiem un darbiniekiem ir 1,8 reizes mazāka nekā pakalpojumu sniegšanas izmaksas, kas nozīmē to, ka pakalpojumu saņēmēji gūst papildu labumu, bet izdevumi tiek segti no kopējā Pašvaldības budžeta, tā liedzot iespēju šos līdzekļus izlietot citu funkciju īstenošanai visu administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs;
- ✓ nav izvirzījusi un noteikusi pakalpojumu sniegšanā sasniedzamos rezultātīvos rādītājus, kas ir nepieciešami pakalpojumu sniegšanas kvalitātes un efektivitātes izvērtēšanai, kā rezultātā Pašvaldība nav vērtējusi pakalpojumu sniegšanas efektivitāti un līdz ar to nav konstatējusi, ka, piemēram, ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanā 2014. gadā 32 % iegūtā ūdens aiziet zudumos.

Lai gan Pašvaldība ir iesaistījusi VARAM uzsāktajā pilotprojektā par Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru izveidošanu un ir informēta par pakalpojumu izmaksu noteikšanas vadlīnijām, tomēr revīzijā konstatēts, ka, organizējot maksas

Pašvaldība revidējamā laika posmā, organizējot maksas pakalpojumu sniegšanu, nav rīkojusies ar finanšu līdzekļiem un mantu visu iedzīvotāju interesēs.

pakalpojumu sniegšanu, Pašvaldība vairākiem pakalpojumiem nav veikusi pakalpojumu organizēšanā un izmaksu noteikšanā secīgi veicamās darbības un uzdevumus, kas ir galvenie priekšnoteikumi ekonomiskai un efektīvai pakalpojumu sniegšanai. Pašvaldība nav:

- ☑ izanalizējusi esošos pakalpojumus, lai noskaidrotu sniegto pakalpojumu apjomus un aprēķinātu pakalpojumu izmaksas;
- ☑ izpētījusi pakalpojumu sniedzēju struktūru, lai iegūtu datus par pakalpojumu sniegšanā iesaistīto darbinieku skaitu;
- ☑ ieguvusi pakalpojumu sniedzēju izmaksu datus, tas ir, resursu izmaksas, telpu izmaksas, programmatūras un citas izmaksas;
- ☑ izanalizējusi pakalpojumu sniegšanas resursu patēriņu, lai aprēķinātu pakalpojumu sniegšanas izmaksas;
- ☑ aprēķinājusi pakalpojuma pilnās (visas) izmaksas.

Revīzijas laikā Pašvaldības vadība skaidroja, ka, organizējot maksas pakalpojumu sniegšanu, tiek vērtēta un ņemta vērā iedzīvotāju interese par pakalpojumiem, tomēr dokumentētus apliecinājumus par izvērtēšanu uzrādīt nevarēja.

1.1. Vai Pašvaldības sniegtie maksas pakalpojumi ir saistīti ar pašvaldības funkciju izpildi?

Revidējamā laika posmā Pašvaldība ir sniegusi no tās funkcijām izrietošus maksas pakalpojumus – siltumapgādes, ūdenssaimniecības, ar izglītības procesu saistītu personu ēdināšanas un kultūras iestāžu pakalpojumus, kā arī iekasējusi maksu par zemes nomu un cita īpašuma nodošanu lietošanā.

Revidējamā laika posmā Pašvaldība, nevērtējot pakalpojumu nepieciešamību un piemērotību, ir veikusi arī pasažieru un kravu pārvadājumus, sniegusi traktortehnikas izmantošanas, zāles pļaušanas un malkas zāģēšanas pakalpojumus, tā iesaistoties komercdarbībā un gūstot ieņēmumus 9051 *euro* (bez PVN) apmērā.

Pašvaldībai iesaistoties minēto pakalpojumu sniegšanā un neveicot ietekmes uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā izvērtējumu, netiek veicināta uzņēmējdarbības attīstība un konkurence.

Pašvaldība ir iesaistījusies komercdarbībā – veic pasažieru un kravu pārvadājumus, traktortehnikas izmantošanas, zāles pļaušanas, malkas zāģēšanas pakalpojumus un sniedz ēdināšanas pakalpojumus ar izglītības procesu nesaistītām personām.

Savukārt pēc revidējamā laika posma Pašvaldībai Alsungas vidusskolā sniedzot ēdināšanas pakalpojumus ar izglītības procesu nesaistītām personām (gūti ieņēmumi 1281 *euro* (bez PVN) apmērā) laikā, kad tos tirgū sniedz komersants, turklāt par maksu, kuru samazina izglītojamo ēdināšanas apjoms, tiek kropļota tirgus konkurence.

Revīzijas laikā tika izvērtēta Pašvaldības sniegto maksas pakalpojumu atbilstība Pašvaldības funkcijām un konstatēts, ka siltumapgādes, ūdenssaimniecības, ar izglītības procesu saistītu personu ēdināšanas pakalpojumi, kultūras iestāžu pakalpojumi, kā arī zemes un cita īpašuma iznomāšana atbilst pašvaldības funkcijām.

Revīzijā ir konstatēts, ka Pašvaldība revidējamā laika posmā ir sniegusi arī ēdināšanas pakalpojumus ar izglītības procesu nesaistītām personām, pasažieru un kravu pārvadājumus, iekrāvēja pakalpojumus, malkas zāģēšanas un zāles pļaušanas pakalpojumus.

Pašvaldība, pieņemot lēmumu par šādu saimnieciskas darbības rakstura pakalpojumu sniegšanu, nav vērtējusi to sniegšanas tiesiskumu, tajā skaitā saistību ar pašvaldības funkciju izpildi, efektivitāti un ekonomiskumu, ieskaitot ietekmi uz konkurenci, ņemot vērā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmajā daļā noteiktos¹⁸ principus publiskas personas iesaistei komercdarbībā.

Publiska persona privāto tiesību jomā drīkst darboties tikai, veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus, dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.¹⁹

Komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants, savukārt saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību.²⁰

2013. gadā pēc Konkurences padomes pasūtījuma veiktajā pētījumā²¹ norādīts uz iespējamo konkurences kropļošanu: “*Situācijā, kad [...] pakalpojumu sniedz pašvaldības iestādes un aģentūras, netiek veicināta konkurence, kā rezultātā var negatīvi tikt ietekmēta pakalpojuma kvalitāte un tehnoloģiskā attīstība.*”

Atbilstoši Konkurences padomes izdotajām konkurences novērtēšanas vadlīnijām²²:

- ☉ izvērojot plānoto ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, lēmuma pieņemējam jāsaprot, vai lēmums ierobežos konkurenci, vai šis ierobežojums ir pamatots un, ja tas ir pamatots, – kāda ir pēc iespējas mazāk ierobežojoša alternatīva;
- ☉ lēmuma ietekmi uz konkurenci raksturo konkrētā tirgus izvērtējums par to, kurus pakalpojumus un kurā teritorijā

Pašvaldība, veicot pasažieru pārvadājumus un kravu pārvadājumus, neievēro Autopārvadājumu likumu.

ietekmēs konkrētais lēmums. Attiecīgi ir jāsaprot, kas ir visi iespējamie konkurenti, no kuriem pircēji reāli (bez nesamērīgi lieliem papildu izdevumiem vai pūlēm) var iegādāties konkrēto pakalpojumu vai tā aizstājēju. Lēmums negatīvi ietekmē konkurenci, ja tas samazina esošo vai potenciālo tirgus dalībnieku skaitu vai to iespējas konkurēt.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87. un 88. pants nosaka priekšnoteikumus, kuriem iestājoties, publiska persona, tajā skaitā pašvaldība, ar kapitālsabiedrības starpniecību var iesaistīties komercdarbībā. No 2016. gada 1. janvāra Pašvaldība pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā, ņemot vērā paredzētās rīcības izvērtējumu, izdod saistošos noteikumus, kuros nosaka tirgus nepilnību vai tādus pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai.²³

Pašvaldība nav izdevusi saistošos noteikumus, ko pamatotu atbilstošs paredzētās rīcības izvērtējums pakalpojumu sniegšanai, kā to pēc 2016. gada 1. janvāra nosaka normatīvais²⁴ regulējums.

Sniedzot maksas pakalpojumus, Pašvaldībai ir jāievēro labas pārvaldības princips, kas izpaužas sabiedrībai būtiskas informācijas atklāšanā – informācijas atklātības princips²⁵, par kādu revidentu ieskatā ir uzskatāma arī informācija par maksas pakalpojumu sniegšanas tiesiskumu, ekonomiskumu un efektivitāti.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantā noteiktie ierobežojumi publiskas personas darbībai privāto tiesību jomā garantē tiesības uz neizkropļotu jeb brīvu konkurenci, kas ir aizsargājama sabiedrības interese²⁶. Tāpēc publiskas personas darbība privāto tiesību jomā ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos, kad pastāv sevišķs attaisnojums tās veikšanai²⁷.

Turklāt valsts pārvaldei īpaši jā rūpējas, lai informāciju (par attaisnojošiem apsvērumiem) saņemtu tā sabiedrības daļa un tās privātpersonas, kuru tiesības un tiesiskās intereses attiecīgā valsts pārvaldes īstenotā vai plānotā darbība skar vai var skart²⁸.

Ēdināšanas pakalpojumu sniegšana

Ar Domes lēmumu²⁹ ir noteikts, ka no 2016. gada 26. februāra Alsungas vidusskolas ēdnīcā tiek organizēta ēdināšana skolēniem, skolotājiem un pārējiem, nosakot maksu par pusdienām “pārējām personām” 1,90 *euro* (ar PVN). Atbilstoši Pašvaldības Finanšu nodaļas aprēķinam³⁰, pusdienu maksas apmēru šīm personām nosaka, ēdināšanas pakalpojuma izmaksas dalot ar kopējo pakalpojuma saņēmēju skaitu, ieskaitot Alsungas vidusskolas izglītojamos.

Lēmumam pievienots Domes Attīstības nodaļas vadītājas iesniegums³¹, kurā lūgts rast iespēju Pašvaldības iestāžu un

struktūrvienību darbiniekiem pusdienot Alsungas vidusskolas ēdnīcā sakarā ar to, ka Alsungā nestrādā neviena ēdināšanas iestāde. No Domes Apvienoto komiteju sēdes protokola³² izriet, ka pakalpojuma plānotie saņēmēji ir Pašvaldības un tās iestāžu, kā arī privātā sektora darbinieki.

Revīzijā ir konstatēts, ka Pašvaldība pirms lēmuma par ēdināšanas pakalpojuma sniegšanu ar izglītības procesu nesaistītām personām pieņemšanas nav veikusi sabiedriskās ēdināšanas jomā iesaistīto komersantu aptauju par iespēju sniegt šo pakalpojumu plānotajam pakalpojumu saņēmēju lokam, turklāt, no 2016. gada 1. aprīļa – līdz pat revīzijas ziņojuma projekta sagatavošanas brīdim ēdināšanas pakalpojumu Alsungas novadā sniedz IK “Petūnija” kafejnīca “Spēlmaņu krogs”.

Pašvaldība Alsungas vidusskolā līdz 2016. gada 31. oktobrim nav pārtraukusi sniegt ēdināšanas pakalpojumus ar iestādi nesaistītām personām un guvusi ieņēmumus 1281 *euro* (bez PVN) apmērā.

Pasažieru un kravu pārvadājumi un citi pakalpojumi

Revīzijas laikā ir konstatēts, ka Pašvaldība revidējamā laika posmā ir guvusi ieņēmumus 9051 *euro* apmērā no šādu pakalpojumu sniegšanas:

- ☑ transporta pakalpojumi – 7395 *euro*, no kuriem par pasažieru pārvadāšanu gūti vismaz 2866 *euro*;
- ☑ iekrāvēja pakalpojumi – 1353 *euro*;
- ☑ zāles pļaušana un malkas zāģēšana – 303 *euro*.

Pakalpojumu cenrādī³³ Pašvaldība paredzējusi arī maksu par zemes nomas līguma sastādīšanu, par ko revidējamā laika posmā nav gūti ieņēmumi.

Pasažieru un kravas pārvadājumu jomu reglamentē Autopārvadājumu likums. Atbilstoši minētajam likumam pasažieru vai kravas pārvadājumus veic pārvadātājs, kas ir komersants, zemnieku vai zvejnieku saimniecība³⁴. Pārvadātājs var būt pašvaldības institūcija, ja tas veic pašpārvadājumus – bezmaksas personu vai kravas pārvadājumus (ar savu nav nomātu transportlīdzekli) pašpārvadātāja vajadzībām.³⁵

Valsts kontroles ieskatā Pašvaldības darbība, sniedzot pasažieru un kravas pārvadāšanas pakalpojumus par maksu, neatbilst iepriekšminētajiem Autopārvadājumu likumā noteiktajiem šādas darbības veikšanas priekšnoteikumiem.

Valsts SIA “Autotransporta direkcija”, izsakot viedokli³⁶ jautājumā par pašvaldību rīcību papildu pašpārvadājumiem, bez licencētas kapitālsabiedrības starpniecības, veicot neregulārus pasažieru

Pašvaldība, veicot pasažieru pārvadājumus un kravu pārvadājumus, neievēro Autopārvadājumu likumu.

---

pārvaldījumus, ir norādījusi: “... pasažieru komercpārvaldījumu, tajā skaitā neregulāro pasažieru pārvaldījumu, veikšana bez noteiktajā kārtībā izsniegtas speciālas atļaujas (licences) ir prettiesiska. Savukārt pašvaldības, ievērojot MK [21.02.2012.] noteikumu Nr. 121 12.1. apakšpunktā minēto subjektu uzskaitījumu, šādu speciālo atļauju (licenci) nevar saņemt, tādējādi secināms, ka pašvaldību rīcība, veicot komercpārvaldījumus, nav tiesiska.”

Pašvaldība, organizējot iekrāvēja pakalpojumu, zāles pļaušanas un malkas zāģēšanas pakalpojumu sniegšanu, nav vērtējusi ietekmi uz uzņēmējdarbības attīstību un konkurenci.

Ieteikums

Lai nodrošinātu no pašvaldības funkcijām izrietošu mērķu atbilstošu sasniegšanu, sniedzot maksas pakalpojumus, Pašvaldībai izvērtēt pakalpojumu sniegšanas nepieciešamību un piemērotību (tajā skaitā formu un ekonomiskumu) un atbilstoši labas pārvaldības principiem, publiskot izvērtējuma saturu.

1.2. Vai maksa par Pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem ir ekonomiski pamatota?

Pašvaldības noteiktā maksa par vispārējās un interešu izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumiem, komunālajiem pakalpojumiem, kultūras iestāžu pakalpojumiem, kā arī citiem sniegtajiem pakalpojumiem revidējamā laika posmā nav bijusi ekonomiski pamatota, jo:

- ✓ sniegtajiem pakalpojumiem, izņemot siltumapgādes pakalpojumu, nav kārtota atsevišķa izmaksu uzskaite;
- ✓ vairākiem pakalpojumiem, piemēram, siltumapgādes, muzeja apmeklējumiem, kultūras pasākumu apmeklējumiem, nav veikti aprēķini pakalpojuma maksas apmēra noteikšanai;
- ✓ nav veikta pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo resursu patēriņa analīze;
- ✓ ilgstoši nav pārskatīta maksa par pakalpojumiem, piemēram, maksa par siltumapgādes pakalpojuma sniegšanu nav pārskatīta četrus gadus, bet

Pašvaldības noteiktā maksa par pakalpojumiem nav ekonomiski pamatota.

Pašvaldībā izmaksu uzskaite nav iekārtota pa pakalpojumu veidiem, kas liedz sagatavot ekonomiski pamatotus pakalpojumu izmaksu aprēķinus.

ūdenssaimniecības pakalpojumu maksa nav pārskatīta vairāk nekā trīs gadus.

Ja pašvaldība vai tās iestādes sniedz pakalpojumus, kas saskaņā ar likumu “Par nodokļiem un nodevām” nav pašvaldības nodevas objekts, un ja par šiem pakalpojumiem ir ņemama samaksa, tad ir jākārtoto atsevišķa grāmatvedības uzskaitē un jānodrošina nodokļu un citu obligāto maksājumu veikšana par tiem saskaņā ar konkrēto nodokļu likumiem.³⁷

Grāmatvedība jākārtoto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Tāpat grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.³⁸

Revīzijā ir konstatēts, ka Pašvaldībā maksas pakalpojumiem netiek kārtota atsevišķa grāmatvedības uzskaitē, tas ir, ieņēmumu un izdevumu uzskaitē grāmatvedībā netiek kārtota pa pakalpojumu veidiem.

Revīzijas laikā ar Pašvaldību tika saskaņoti kritēriji maksas par sniegtajiem pakalpojumiem atbilstības faktiskajām pakalpojumu sniegšanas izmaksām (ekonomiskuma) izvērtēšanai, vai pakalpojuma maksas aprēķinā iekļauto izmaksu un faktisko pakalpojuma sniegšanas izmaksu relatīvās izmaiņas nav lielākas par 5 procentiem.

Maksa par vispārējās un interešu izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumiem

Alsungas vidusskola revidējamā laika posmā ir sniegusi ēdināšanas pakalpojumu izglītojamajiem un darbiniekiem par maksu, kas bija 1,8 reizes mazāka nekā pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

Šādas rīcības rezultātā Pašvaldība par Alsungas vidusskolas darbinieku gūto labumu 1086 euro apmērā valsts budžetā nav veikusi algas nodokļa samaksu un darba devēja un darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 706 euro apmērā.

Alsungas vidusskola sniedz ēdināšanas pakalpojumu darbiniekiem par maksu, kas ir mazāka nekā pakalpojuma sniegšanas izmaksas.

Pašvaldība revidējamā laika posmā ir segusi ēdināšanas pakalpojuma izmaksas arī tiem izglītojamajiem un tādā apmērā, par ko nav lēmusi Dome.

Revidējamā laika posmā Pašvaldībā bija divas izglītības iestādes – Pirmsskolas izglītības iestāde “Miķelītis” (turpmāk tekstā – PII “Miķelītis”) un Alsungas vidusskola, kura sniedza ēdināšanas pakalpojumus izglītojamajiem un darbiniekiem.

Atbilstoši revīzijas pieejai un ņemot vērā, ka Pašvaldība līdz pat 2016. gada 12. oktobrim nebija nodrošinājusi tās iestāžu ēdināto personu ēdienreīžu apkopošanu pa ēdināšanas periodiem – mācību gadiem, revidenti izvērtēja Alsungas vidusskolas sniegtā ēdināšanas pakalpojuma maksas ekonomiskumu par laika posmu no 2015. gada 1. septembra līdz 2016. gada 31. martam (turpmāk tekstā – 2015./2016. mācību gads).

Ar Domes lēmumu³⁹ Alsungas vidusskolā maksa par pusdienām izglītojamajiem un darbiniekiem noteikta 0,70 *euro* apmērā.

Revidenti, saskaņojot ar Pašvaldību ēdināšanas pakalpojumu maksu veidojošo izmaksu pozīcijas, aprēķināja, kādai vajadzēja būt maksai 2015./2016. mācību gadā Alsungas vidusskolā, ja tā būtu noteikta, ņemot vērā pakalpojuma izmaksas iepriekšējā mācību gadā.

Salīdzinot revidentu aprēķināto ēdināšanas pakalpojumu maksu – 1,30 *euro* par ēdienreizi ar Domes noteikto maksu, ir konstatēts, ka Domes noteiktā maksa bija 1,8 reizes jeb par 0,60 *euro* mazāka nekā pakalpojuma izmaksas.

Revidenti, ņemot vērā Alsungas vidusskolas darbinieku ēdienreīžu skaitu, aprēķināja summu, kāda darbiniekiem būtu jāmaksā, ja Pašvaldība būtu noteikusi izmaksām atbilstošu maksu, un konstatēja, ka 2015./2016. mācību gadā Alsungas vidusskolas darbinieki guvuši labumu 1086 *euro* apmērā.

Par darbinieka gūtajiem ienākumiem darba devējam jāaprēķina un jāmaksā algas nodoklis, kas ir viena no iedzīvotāju ienākuma nodokļa sastāvdaļām.⁴⁰

Ienākumi, par kuriem jāmaksā algas nodoklis, ir jebkuri uz pašreizējo vai iepriekšējo darba vai dienesta attiecību pamata darbiniekam vai personai, kura ir dienestā, (turpmāk tekstā – darbinieks) izdarītie maksājumi vai labumi, ko darbinieks tieši vai netieši gūst naudā vai citās lietās no darba devēja.⁴¹

Visi algotā darbā aprēķinātie ienākumi, no kuriem jāietur iedzīvotāju ienākuma nodoklis, ir darba devēja un darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekts.⁴²

Pašvaldība par Alsungas vidusskolas darbinieku gūto labumu nav aprēķinājusi un maksājusi algas nodokli, darba devēja un darba ņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, kas atbilstoši revidentu aplēsēm veido 706 euro.

Revīzijā ir konstatēts, ka Pašvaldība revidējamā laika posmā ar Domes lēmumiem⁴³ un saistošajiem noteikumiem⁴⁴ ir noteikusi ēdināšanas pakalpojuma maksas atvieglojumus, nodrošinot bezmaksas ēdināšanu izglītojamajiem, kuri apgūst obligāto pirmsskolas apmācību, mācās 5. un 6. klasē vai sastāv ģimenē, kurai noteikts trūcīgas ģimenes statuss.

Atbilstoši Izglītības likumā⁴⁵ noteiktajam, pašvaldība nosaka tos izglītojamos, kuru ēdināšanas izmaksas sedz pašvaldība.

Revīzijā ir konstatēts, ka, lai gan Dome nav pieņēmusi lēmumu, Pašvaldība ir segusi arī:

- ☉ saistošajos noteikumos neparedzētām izglītojamo grupām ēdināšanas izdevumus, kas pārsniedz ēdināšanas pakalpojuma maksas apmēru;
- ☉ starpību starp valsts mērķdotāciju un ēdienreizes izmaksām 1.–4. klašu izglītojamajiem, kas veido 1,07 euro dienā, (skatīt 1.tabulu).

1. tabula

Kāda bija ēdienrežu izmaksu starpība, salīdzinot ar valsts mērķdotācijas apmēru vienam izglītojamajam?

Nr. p.k.	Ēdienreizes veids	Valsts mērķdotācijas apmērs dienā vienam izglītojamajam (euro)	Ēdienreizes izmaksas dienā vienam izglītojamajam (euro)	Starpība	Ēdienreizes izmaksas pret valsts mērķdotācijas apmēru
				(euro)	%
1	2	3	4	5=3-4	6=4/3
1.	Brokastis/launags		1,19		
2.	Pusdienas		1,30		
Ēdināšanai kopā:		1,42	2,49	1,07	175 %

Maksa par siltumapgādes pakalpojumu sniegšanu

Pašvaldība, sniedzot siltumapgādes pakalpojumu, nav nodrošinājusi ekonomiski pamatotu apkures pakalpojuma tarifu noteikšanu, jo revidējamā laika posmā apstiprinātie apkures tarifi ir noteikti bez pamatojuma aprēķina sagatavošanas un tie nav pārskatīti pat vairāk nekā četrus gadus.

Pašvaldības noteiktā maksa par apkuri nav ekonomiski pamatota un nav pārskatīta vairāk nekā četrus gadus.

Domes apstiprinātie tarifi līdz pat 15 % pārsniedz siltumapgādes pakalpojuma faktiskās izmaksas. Turklāt Pašvaldība nav nodrošinājusi, ka siltumapgādes pakalpojuma saņēmējiem tiek piemēroti Domes apstiprinātie apkures tarifi.

Pašvaldība bez kapitālsabiedrību starpniecības apkures pakalpojumu nodrošina Pašvaldības institūcijām un tikai divām daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām (Raiņa ielā 4 un Skolas ielā 11 a).

Revidējamā laika posmā Pašvaldībā ar 2011. gada Domes lēmumu⁴⁶ bija noteikti divi apkures tarifi, kas nav pārskatīti vairāk nekā četrus gadus:

- ☉ Raiņa ielā – 1,045 Ls/m², kas, pārrēķinot uz *euro*, ir 1,486 *euro*/m²;
- ☉ Skolas ielā – 1,058 Ls/m², kas, pārrēķinot uz *euro*, ir 1,505 *euro*/m².

Lai gan Domes lēmumam⁴⁷ kā pielikumi ir pievienoti iepriekš norādīto apkures tarifu aprēķini, tomēr Pašvaldībā nav izstrādāta un apstiprināta šādu aprēķinu sagatavošanas metodika, kurā būtu norādīti aprēķinos iekļaujamo izmaksu un apjomu informācijas avoti.

Pašvaldībā bija sagatavotas 2014. un 2015. gada budžeta tāmes, kurās ir uzrādīti ar siltumapgādi saistītie ieņēmumi un izdevumi, neizdalot atsevišķi katlumājas izdevumus, kas revidentiem liedza iespēju pārliecināties par Domes apstiprināto apkures tarifu pamatotību.

Ņemot vērā Pašvaldības iesniegto informāciju par kopējo apkurināmo platību – 3880 m² un grāmatvedības uzskaitē uzrādītajiem ar siltumapgādes nodrošināšanu saistītajiem faktiskajiem izdevumiem un pamatlīdzekļu nolietojumu 2014. un 2015. gadā abām katlumājām, revidenti aprēķināja vidējās siltumapgādes izmaksas par 1 m² (skatīt 2 tabulu):

- ☉ 2014. gadā 1 m² siltumapgāde Pašvaldībai izmaksāja 1,27 *euro*, kas ir par 15 % mazāk nekā mazākais Domes apstiprinātais tarifs – 1,486 *euro*/m²;
- ☉ 2015. gadā 1 m² siltumapgāde Pašvaldībai izmaksāja 1,33 *euro*, kas ir par 11 % mazāk nekā mazākais Domes apstiprinātais tarifs – 1,486 *euro*/m².

2.tabula

Faktiskās siltumapgādes pakalpojuma izmaksas uz 1 m² mēnesī
un to salīdzinājums ar Domes apstiprināto⁴⁸ tarifu

Gads	Faktiskās izmaksas (euro)	Kopējā apkurināmā platība (m ²)	Viena m ² siltumapgādes izmaksas apkures sezonas* mēnesī atbilstoši faktiskajām izmaksām (euro/m ²) 4=2/3/7mēn.	Mazākais Domes noteiktais siltumapgādes tarifs (euro/m ²)	Starpība (euro/m ²)	Starpības īpatsvars pret mazāko apstiprināto siltumapgādes tarifu (%) 7=6/5*100
2014.	32 953	3 880	1,27	1,486	-0,22	15 %
2015.	34 890	3 880	1,33	1,486	-0,16	11 %

*apkures sezona ilgst septiņus mēnešus

Pārbaudot Pašvaldības izrakstītajos rēķinos norādītos apkures tarifus, ir konstatēts, ka dzīvojamās mājās Raiņa ielā 4 un Skolas ielā 11 a revidējamā laika posmā ir piemērots vienāds apkures tarifs – 1,33 euro/m², kas ir mazāks nekā Domes apstiprinātais:

- ☑ Raiņa ielā par 0,156 euro/m²;
- ☑ Skolas ielā par 0,175 euro/m².

Maksa par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu

Pašvaldība, sniedzot ūdenssaimniecības pakalpojumus, nav nodrošinājusi ekonomiski pamatotu ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifu noteikšanu, jo revidējamā laika posmā Domes apstiprinātie tarifi ir noteikti bez pamatojuma aprēķina sagatavošanas, turklāt šie tarifi nav pārskatīti vairāk nekā trīs gadus.

Maksa par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu nav ekonomiski pamatota un nav pārskatīta vairāk kā trīs gadus.

Revidējamā laika posmā Pašvaldībā ar Domes lēmumu⁴⁹ bija noteikti šādi tarifi:

- ☑ ūdensapgādes tarifs:
  - ✓ 0,61 euro/m³ (0,43 Ls/m³) ar ūdens skaitītāju;
  - ✓ 1,64 euro/cilv. (1,15 Ls/cilv.) bez ūdens skaitītāja labiekārtotās dzīvesvietās;

- ✓ 0,54 euro/cilv. (0,38 Ls/cilv.) dzīvesvietās ar daļējām ērtībām, kā arī dzīvesvietās, kur nav ievilkts ūdensvads;
- ☉ kanalizācijas tarifs – 0,47 euro/m³ (0,33 Ls/m³) vai 1,24 euro/cilv. (0,87 Ls/cilv.).

Kā pamatojumu noteiktajam ūdensapgādes tarifam Pašvaldība iesniedza 2012. gada Domes lēmumam⁵⁰ pievienoto dzeramā ūdens izmaksu 2011. gada aprēķinu. Lai gan Pašvaldība ir veikusi aprēķinu, tomēr Pašvaldībā nav izstrādāta un apstiprināta šāda aprēķina sagatavošanas metodika, kurā būtu norādīti aprēķinā iekļaujamo izmaksu un apjomu informācijas avoti.

Revīzijas laikā Pašvaldība nevarēja uzrādīt Domes noteikto kanalizācijas pakalpojuma tarifa aprēķinu, kas liedza revidentiem iespēju pārliecināties par tā pamatotību.

Pašvaldībā nav nodrošināta nodalīta ieņēmumu un izdevumu uzskaitē par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem, kas revidentiem liedza iespēju salīdzināt Domes apstiprinātā⁵¹ ūdensapgādes tarifa aprēķinā iekļauto izmaksu apmēru ar faktiskajām izmaksām revidējamā laika posmā.

Maksa par dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu

Pašvaldības rīcība revidējamā laika posmā, piemērojot dzīvojamo māju apsaimniekošanas maksu, kura nav apstiprināta ar Domes lēmumu, un tās aprēķināšanai nesagatavojot dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmes kalendārajam gadam, nav bijusi vērsta uz caurskatāmas un faktiskajai situācijai atbilstošas apsaimniekošanas maksas noteikšanu.

Pašvaldība nav nodrošinājusi noteiktajām prasībām atbilstošu māju lietu iekārtošanu, kā rezultātā nav operatīvi pieejama un izmantojama informācija par dzīvojamās mājas tehnisko stāvokli.

Pašvaldībai ir noteikts pienākums pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai.⁵²

Dzīvojamo māju
apsaimniekošanas
pakalpojuma sniegšanas
maksa nav apstiprināta ar
Domes lēmumu un nav
caurskatāma, jo maksa ir
noteikta, nesagatavojot
mājas uzturēšanas un
apsaimniekošanas darbu
tāmes.

Pašvaldība revidējamā laika posmā apsaimniekoja 34 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, no kurām 18 mājās bija vismaz viens privatizēts dzīvoklis.

Pašvaldības pārvaldīšanā esošajām daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām apsaimniekošanas maksas apmērs ir nosakāms:

- ☑ dzīvojamās mājās, kurās ir privatizēti dzīvokļi, – sagatavojot dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tami kalendāra gadam⁵³;
- ☑ dzīvojamās mājās, kurās nav privatizētu dzīvokļu un kuri tiek izīrēti, – īres maksā iekļaujamās apsaimniekošanas izdevumus veido dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamie izdevumi (mājas sanitārā kopšana, tehniskā uzturēšana, pārvaldes un apkalpojošā personāla uzturēšana) un normatīvajos aktos noteiktā dzīvojamās mājas nolietojuma (amortizācijas) atskaitījums ēkas atjaunošanai⁵⁴.

Revidējamā laika posmā visās Pašvaldības apsaimniekošanā esošajās mājās tika piemērota vienāda apsaimniekošanas maksa 0,182 *euro/m²* (0,128 Ls/m²) mēnesī, kurai kā pamatojumu Pašvaldība uzrādīja 2011. gada Domes lēmumu⁵⁵, ar kuru ir apstiprināts administratīvo izdevumu – finanšu uzskaitē, darbinieku atlīdzība un materiālu izdevumi (kancelejas preces, degviela), apmērs 0,087 *euro/m²* (0,061 Ls/m²) mēnesī, kas ir 48 % no Pašvaldības piemērotās apsaimniekošanas maksas.

Revīzijas laikā Pašvaldība nevarēja uzrādīt Domes lēmumu, ar kuru būtu apstiprināta piemērotā apsaimniekošanas maksa 0,182 *euro/m²* (0,128 Ls/m²) mēnesī, kā arī uzrādīt šīs maksas apmēra noteikšanas pamatojuma dokumentu (tajā skaitā dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmes), neskaitot administratīvo izdevumu daļu, kuras aprēķins ir ietverts Domes lēmumā⁵⁶.

Par ikvienu dzīvojamo māju, izņemot viendzīvokļa mājas, ir iekārtojama mājas lieta.⁵⁷

Mājas lietā iekļaujamās informācijas apjoms ir noteikts Ministru kabineta noteikumos⁵⁸, tajā skaitā:

- ☑ dati par mājas īpašnieku, par dzīvokļu īpašniekiem;
- ☑ izdrukas no grāmatvedības dokumentiem (par iepriekšējo mēnesi), kas saņemtas no katra dzīvojamās mājas domājamās daļas īpašnieka vai dzīvokļa īpašnieka un apliecina pakalpojumu sniedzējiem pārskaitītos maksājumus, – līdz katra mēneša pēdējai dienai;
- ☑ dzīvojamās mājas faktisko ieņēmumu un izdevumu pārskats par katru iepriekšējo ceturksni – līdz kārtējā gada ceturksņa pirmā mēneša piecpadsmītajam datumam, bet dzīvojamās mājas faktisko ieņēmumu un izdevumu gada pārskats par iepriekšējo kalendāra gadu – līdz kārtējā gada 31. maijam;

Dzīvojamo māju
apsaimniekošanas maksa ir
noteikta – nesagatavojot
izdevumu tāmes, turklāt
piemērota bez Domes
lēmuma.

- ☑ ar dzīvojamās mājas tehnisko uzturēšanu saistīto darbu plānošanas dokumenti, kā arī šādu darbu veikšanu apliecinātie dokumenti;
- ☑ informācija par uzkrāto līdzekļu apmēru – reizi gadā.

Revīzijas laikā Pašvaldība nevarēja uzrādīt māju lietas, kurās būtu apkopota iepriekš minētā informācija.

Pārbaudot Pašvaldības grāmatvedības sagatavoto informāciju – “Mājas bilance” par Pašvaldības pārvaldībā esošo dzīvojamo māju 2014. un 2015. gada apsaimniekošanas ieņēmumiem un izdevumiem, ir konstatēts, ka tā nesatur datus par māju uzturēšanai uzkrātajiem līdzekļiem. Turklāt tajā, uzrādot līdzekļu izlietojuma apmēru, netiek norādīti Domes apstiprinātie māju apsaimniekošanas administratīvie izdevumi, kas, ņemot vērā Domes lēmumā⁵⁹ norādīto kopējo apsaimniekojamo dzīvojamo māju dzīvokļu platību – 10 180 m², ik gadu kopsummā ir 10 627,92 euro (10 180 m² * 0,087 euro/m²*12 mēn.= 10 627,92 euro).

Maksa par muzeja pakalpojumu sniegšanu

Alsungas muzejs (turpmāk tekstā – Muzejs) maksu par ekspozīciju apskati iekasē, tirgojot ieejas biļetes atbilstoši Domes noteiktajai⁶⁰ ieejas biļešu maksai:

- ☑ par pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu individuālu apskati – muzeja apmeklējums Muzejā:
  - ✓ pieaugušajiem – 1,00 euro;
  - ✓ skolēniem, pensionāriem – 0,50 euro;
- ☑ par pastāvīgo ekspozīciju un izstāžu individuālu apskati – muzeja apmeklējums Ordeņa pilī:
  - ✓ pieaugušajiem – 1,00 euro;
  - ✓ skolēniem, pensionāriem – 0,50 euro;
  - ✓ dienas apmeklējuma biļete (Ordeņa pilij un Muzejam) pieaugušajiem – 1,50 euro, skolēniem, pensionāriem – 0,70 euro;
  - ✓ ģimenēm Ordeņa pils apmeklējumam (divi pieaugušie + līdz četriem bērniem vecumā no 7 līdz 18 gadiem) – 3,00 euro;
- ☑ par ekskursiju pa Alsungu gida pavadībā – 10,00 euro.

Lai gan maksas par Muzeja apmeklējumu piemērošanai Pašvaldībā ir noteikti vairāki nosacījumi, aprēķini un pamatojumi maksas apmēra noteikšanai nav sagatavoti.

Maksa par Muzeja
pakalpojumiem nav
pamatota ar izmaksu
aprēķiniem.

Ieteikumi

Lai nodrošinātu normatīvajos aktos⁶¹ noteikto prasību par nodalītas grāmatvedības uzskaites kārtošānu maksas pakalpojumiem ievērošanu, Pašvaldībai ieviest ieņēmumu un izdevumu plānošanu un uzskaiti katram sniegtajam maksas pakalpojumam.

Lai nodrošinātu ekonomiski pamatotas maksas par sniegtajiem maksas pakalpojumiem noteikšanu, Pašvaldībai izstrādāt siltumapgādes, ūdenssaimniecības, ēdināšanas pakalpojumu izglītības iestādēs, kultūras iestāžu un citu pakalpojumu maksas aprēķināšanas metodiku, kurā būtu noteikta pakalpojumu sniegšanas izmaksu struktūru un norādīt informācijas avotus, aprēķinos iekļaujamo izmaksu un apjomu iegūšanai, kā arī kritērijus maksas pārskatīšanai.

Lai nodrošinātu operatīvu informācijas par dzīvojamo māju ekspluatāciju un uzturēšanu pieejamību, Pašvaldībai atbilstoši normatīvā akta⁶² prasībām nodrošināt mājas lietas iekārtošanu un aktualizēšanu visām pārvaldīšanā un apsaimniekošanā esošajām dzīvojamām mājām.

Pašvaldībai izstrādāt un ieviest kontroles procedūras, kas nodrošinātu, ka pārvaldīšanā esošo daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas maksa tiek noteikta atbilstoši normatīvo aktu⁶³ prasībām.

Pašvaldībai nodrošināt, ka ēdināšanas izdevumi tiek segti tikai tiem izglītojamajiem un tikai tādā apmērā, kā to ir nolēmusi Dome.

1.3. Vai maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldībā ir organizēta efektīvi?

Pašvaldības darbības pakalpojumu sniegšanā revidējamā laika posmā nav nodrošinājušas priekšnoteikumus efektīvai maksas pakalpojumu sniegšanai, jo:

- ✓ ieņēmumi pa pakalpojumu veidiem budžetā netiek plānoti, līdz ar to netiek vērtēti arī katra konkrētā pakalpojuma sniegšanas apmēra izpildes rezultāti;
- ✓ pakalpojumu sniegšanai nav noteikti sasniedzamie rezultatīvie apjoma rādītāji, līdz ar to netiek vērtēta arī pakalpojumu sniegšanas efektivitāte.

Revīzijā, vērtējot ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanas apjoma rādītāju – pakalpojuma saņēmējiem piegādātā ūdens attiecību pret iegūtā ūdens apjomu, kas revidentu ieskatā

Pašvaldība ieņēmumus pa pakalpojumu veidiem neplāno, pakalpojumu sniegšanā sasniedzamos rezultatīvos rādītājus nenosaka un savāktos un atfīrītos notekūdeņus neuzskaita.

raksturo ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanas rezultātu, tika konstatēts, ka 2014. gadā 32 % no iegūtā ūdens apjoma netika piegādāti pakalpojuma saņēmējiem, bet 2015. gadā nepiegādātā ūdens apjoms bija 18 procenti.

Šādas apjoma starpības liecina par iespējamām ūdensapgādes pakalpojuma apjoma uzskaites problēmām un/vai ūdensapgādes sistēmu darbības tehniskajām problēmām.

Revidējamā laika posmā Pašvaldībā nebija nodrošināta arī attīrīto notekūdeņu uzskaitē.

Pakalpojumu sniegšanas efektivitātes izvērtēšanā būtiska nozīme ir ieņēmumu no maksas pakalpojumiem plānošanai, kā arī sasniedzamo rezultātīvo rādītāju noteikšanai, kas ir vērtējami kā maksas pakalpojumu sniegšanas apmēra un apjoma rādītāji.

Ieņēmumu plānošana ir nepieciešama arī ekonomiski pamatotas maksas noteikšanai, jo maksa par pakalpojumiem (vienas vienības cena) ir aprēķināma, pakalpojumu sniegšanas izmaksas dalot ar plānoto pakalpojumu sniegšanas apjomu (vienību skaitu).

Revīzijas laikā ar Pašvaldību tika saskaņoti maksas pakalpojumu sniegšanas efektivitātes izvērtēšanas kritēriji:

- ☑ pakalpojuma apjoma rādītāji – daudzums, apmeklētāju skaits, pakalpojumu gadījumu skaits (izpildes procentos pret plānoto);
- ☑ ieņēmumu no maksas pakalpojumiem apmērs (izpildes procentos pret plānoto).

Ieņēmumu no maksas pakalpojumiem uzskaitē un plānošana un pakalpojumu sniegšanas rezultātīvo rādītāju noteikšana

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem veido līdz 6 % no Pašvaldības budžeta ieņēmumu daļas, un saskaņā ar likumā⁶⁴ noteikto Pašvaldībai budžets ir jā sagatavo ar mērķi noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms tai nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti.

Pašvaldībām likumā⁶⁵ noteikto funkciju izpildei finanšu līdzekļi jāplāno, ņemot vērā noteikumus par ieņēmumu, izdevumu un finansēšanas klasifikāciju atbilstoši ekonomiskās klasifikācijas kodiem un funkcionālajām kategorijām.⁶⁶

Budžeta ieņēmumu klasifikācija kodificē ieņēmumu veidus, lai nodrošinātu informācijas sistematizēšanu, apkopošanu un analīzi, un budžeta ieņēmumu klasifikāciju veido grupas un apakšgrupas, kas raksturo ieņēmumu veidu pēc ekonomiskās būtības.⁶⁷

Lai gan revidējamā laika posmā Pašvaldībā bija spēkā esošs iekšējais normatīvais akts par Pašvaldības budžeta sagatavošanu⁶⁸, tomēr ieņēmumu no maksas pakalpojumiem apmēra noteikšanai un ieplānošanai budžetā veicamās darbības tajos nav reglamentētas.

Revīzijas laikā, intervējot atbildīgās personas par Pašvaldības budžeta plānošanu, ir noskaidrots, ka ieņēmumi no maksas pakalpojumiem Pašvaldībā galvenokārt tiek plānoti pēc iepriekšējā gada ieņēmumu izpildes rezultāta, nevis pēc izcenojumu aprēķinos norādītā pakalpojumu sniegšanas apjoma un maksas par konkrētā pakalpojuma sniegšanu.

Izvērtējot Pašvaldības grāmatvedības uzskaites sistēmu un Valsts kasē iesniegtos pārskatus par budžeta izpildi revidējamā laika posmā, ir noskaidrots, ka Pašvaldība ieņēmumus no maksas pakalpojumiem ir plānojusi sadalījumā pa grupām, tas ir, ieņēmumi par komunālajiem pakalpojumiem, izglītības pakalpojumiem, zemes un telpu nomas, īres pakalpojumiem un pārējiem pakalpojumiem, neveicot ieņēmumu plānošanu par katru konkrētu maksas pakalpojumu.

Lai gan pašvaldībām ir noteikts pienākums pamatot, kāds finanšu līdzekļu apmērs ir nepieciešams uzdevumu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti⁶⁹, revīzijā ir konstatēts, ka Pašvaldības budžeta plānošanas dokumentos tikai siltumapgādes pakalpojuma sniegšanai ir norādīts pakalpojuma sniegšanai nepieciešamais finanšu līdzekļu apmērs.

Arī izvērtējot Pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2015.–2030. gadam, attīstības programmu 2015.–2020. gadam, pārskatus par 2014. un 2015. gada budžeta izpildi, Domes lēmumus, kā arī Domes pastāvīgo komiteju un Domes sēžu protokolus, kuros izskatīti jautājumi par maksas noteikšanu pakalpojumiem, ir konstatēts, ka tajos pakalpojumu sniegšanai nav izvirzīti un nav noteikti sasniedzamie rezultatīvie rādītāji, kas ir nepieciešami pakalpojumu sniegšanas kvalitātes un efektivitātes izvērtēšanā.

Tā kā Pašvaldība nav izvirzījusi maksas pakalpojumu sniegšanai sasniedzamos rezultātus, pēc kuriem varētu novērtēt pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, revidentiem bija iespēja izvērtēt tikai Pašvaldības ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas apjoma rādītājus.

Ieņēmumus no maksas pakalpojumiem plāno pēc principa:
“Cik iekasēs, tik arī ieplānos”.

Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas apjoma rādītāju izvērtējums

Revidentu ieskatā ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanas rezultātu raksturo ūdens zudumi, kurus var noteikt kā realizētā ūdens apjoma attiecību pret iegūtā ūdens apjomu, savukārt kanalizācijas pakalpojuma sniegšanas rezultātu raksturo attīrīto notekūdeņu apjoma attiecība pret savākto notekūdeņu apjomu.

Ūdens zudumi⁷⁰ veidojas vairāku apstākļu ietekmē, tajā skaitā:

- ☺ starpība starp iegūto un padoto ūdens apjomu ūdensapgādes inženiertīklos, ko veido ūdens apjoms ūdens ieguves, sagatavošanas, spiediena un rezervju nodrošināšanas tehnoloģisko procesu vajadzībām un ūdens zudums dzeramā ūdens ražošanas posma inženiertīklos;
- ☺ starpība starp ūdensapgādes inženiertīklos padotā un lietotājiem piegādātā ūdens apjomu, kas saistīta ar avāriju likvidāciju un centralizēto ūdensapgādes inženiertīklu apkalpošanu, mērīšanas kļūdām, neprecīzi uzskaitītu lietotājiem piegādātā ūdens apjomu.

Revīzijas laikā Pašvaldība nevarēja uzrādīt datus par attīrīto notekūdeņu apjomu, līdz ar to revidenti nebija iespējas vērtēt kanalizācijas sistēmas darbības efektivitāti atbilstoši iepriekš minētajiem rādītājiem.

Revīzijas laikā revidenti apkopoja informāciju par Pašvaldības iegūtā ūdens apjomu 2014. un 2015. gadā, kā arī pamatojoties uz šajā laika posmā Pašvaldības izrakstītajiem rēķiniem un informāciju par pašpatēriņu aprēķināja realizētā ūdens apjomu (skatīt 3. tabulu).

3. tabula

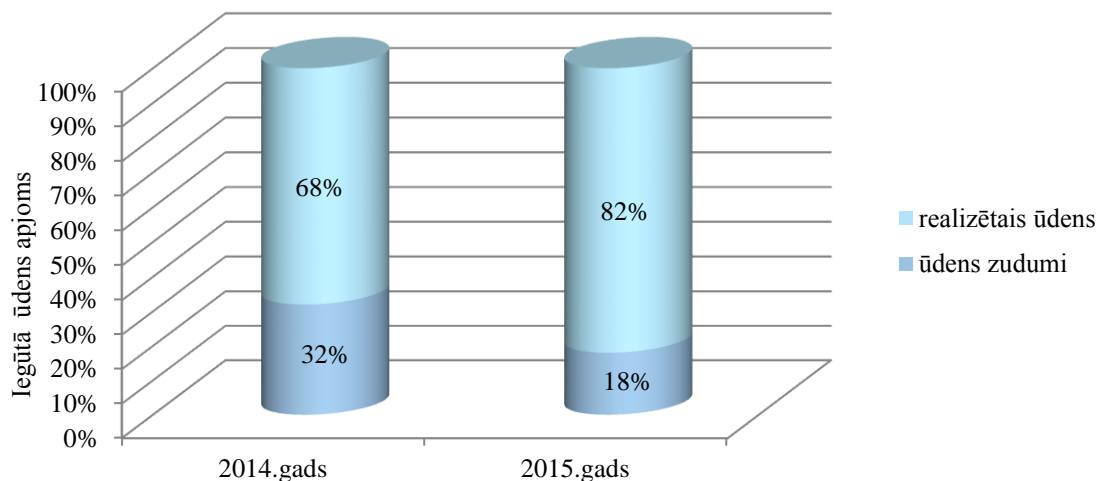
Ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanas apjoma rādītāji 2014. – 2015. gadā

Ūdensapgāde		
Periods	Iegūtā ūdens apjoms (m ³)	Aprēķinātais realizētā ūdens apjoms, pamatojoties uz Pašvaldības izrakstītajiem rēķiniem un pašpatēriņu (m ³)
2014. gads	3638	2467
2015. gads	3299	2701

Salīdzinot Pašvaldības realizēto ūdens apjomu ar iegūto ūdens apjomu 2014. un 2015. gadā, ir konstatēts, ka ūdens zudumu apjoms 2015. gadā ir samazinājies, tomēr 2014. gadā ūdens zudumi sasniedza 32 % no iegūtā ūdens apjoma (skatīt 3. attēlu).

Ūdens zudumu īpatsvars

3. attēls. Kāds ir realizētā ūdens un ūdens zudumu apjoms procentos pret iegūto ūdens apjomu?

Pašvaldības sagatavotais pārskats par iegūtā ūdens apjomu 2014. 2015. gadā un sniegtā informācija par realizētā ūdens apjomu 2014. 2015. gadā.

Ieteikums

Lai nodrošinātu efektīvu maksas pakalpojumu sniegšanu, Pašvaldībai:

- ☑ noteikt pakalpojumu sniegšanai sasniedzamos rezultātīvos rādītājus un nodrošināt sistemātisku izpildes rezultātu novērtēšanu;
- ☑ nodrošināt savākto notekūdeņu uzskaiti;
- ☑ izstrādāt pasākumu plānu, kurā būtu norādīti konkrēti uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ūdens zudumu samazināšanā.

2. Vai Pašvaldība maksu par pakalpojumu sniegšanu ir noteikusi un iekasējusi atbilstoši normatīvo aktu prasībām?

2.1. Vai maksas par Pašvaldības un tās iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem noteikšana atbilst normatīvo aktu prasībām?

Lai gan tikai Dome var noteikt maksu par pakalpojumu sniegšanu, Alsungas vidusskolā, Mūzikas skolā un PII "Miķelītis" maksa par pakalpojumiem ir noteikta bez Domes lēmuma vai neatbilstoši Domes lēmumā noteiktajam, tā maksas iekasēšanas procesos iesaistītajām personām pārsniedzot pilnvaras, ir iekasēti 8388 *euro* (bez PVN):

- ✓ 431 *euro*, Mūzikas skolas direktorei vienpersoniski – bez Domes lēmuma nosakot maksu par mūzikas instrumentu nomu;
- ✓ 1000 *euro*, Alsungas vidusskolas direktorei un PII "Miķelītis" direktorei nepiemērojot Domes lēmumus noteiktos maksas apmērus un mērvienības par sniegtajiem telpu nomas pakalpojumiem;
- ✓ 6957 *euro*, tirgojot ieejas biļetes kultūras pasākumos, kuru izcenojumus nav apstiprinājusi Dome.

Tikai dome var noteikt maksu par pakalpojumiem, ja tas nav aizliegts vai noteikts ar citiem likumiem vai Ministru kabineta noteikumiem.⁷¹

Maksa par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem

Lai gan Dome revidējamā laika posmā nav noteikusi maksu par Mūzikas skolas mūzikas instrumentu nomu, revīzijā ir konstatēts, ka Mūzikas skolas direktore sešiem skolas audzēkņiem ir iznomājusi⁷² mūzikas instrumentus, nosakot nomas maksu 3,53 *euro* (bez PVN) mēnesī.

Maksa par pakalpojumiem 8388 *euro* apmērā ir noteikta un iekasēta bez tiesiska pamata – bez Domes lēmuma, tā pārsniedzot maksas iekasēšanas procesos iesaistīto personu pilnvaras.

Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites datiem⁷³ par mūzikas instrumentu nomu aprēķināta un iekasēta maksa 430,64 *euro* (bez PVN) apmērā.

Lai gan ar Domes lēmumu⁷⁴ ir noteikta maksa – 0,36 *euro/m²* (bez PVN) par nedzīvojamo telpu nomu, revīzijā ir konstatēts, ka PII “Miķelītis” un Alsungas vidusskolas direktore revidējamā laika posmā ir iznomājušas telpas nomniekiem, piemērojot cenrādīm neatbilstošu mērvienību un nomas maksu (skatīt Pielikumu):

- ☑ trīs Alsungas vidusskolas telpu iznomāšanas gadījumos, piemērojot cenrādīm neatbilstošu maksu un mērvienības, ir iekasēta nomas maksa 758 *euro* (bez PVN) apmērā;
- ☑ četros PII “Miķelītis” telpu iznomāšanas gadījumos, piemērojot cenrādīm neatbilstošu maksu un mērvienības, ir iekasēta nomas maksa 242 *euro* (bez PVN) apmērā.

Maksa par kultūras iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem

Revīzijā ir konstatēts, ka revidējamā laika posmā Pašvaldības kultūras nams par pasākumiem ir iekasējis maksu, tirgojot ieejas biļetes, kuru maksas apmēri nebija noteikti ar Domes lēmumu, tā gūstot ieņēmumus 6957 *euro* apmērā:

- ☑ 2014. gadā – 1328 *euro* apmērā;
- ☑ 2015. gadā – 4446 *euro* apmērā;
- ☑ 2016. gadā (līdz 31. martam) – 1183 *euro* apmērā.

Lai gan Pašvaldības kultūras nams par pasākumiem ir iekasējis maksu – tirgojot ieejas biļetes par 0,50 *euro*, 1,00 *euro*, 1,50 *euro*, 2,00 *euro*, 3,00 *euro* un 5 *euro*, revīzijā ir konstatēts, ka aprēķini maksas apmēra noteikšanai nav veikti un Dome nav apstiprinājusi ieejas biļešu maksu.

Ieteikums

Pašvaldībai izstrādāt un ieviest kontroles procedūras, kas nodrošinātu, ka tiek sniegti tikai tādi maksas pakalpojumi, par kuriem ir lēmusi Dome.

2.2. Vai maksas par pakalpojumiem iekasēšana un darījumi ar skaidru naudu ir veikti atbilstoši normatīvo aktu prasībām?

Pašvaldība maksas par pakalpojumiem iekasēšanā izmanto Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk tekstā – VID) reģistrējamās kvītīs, kurās nenorāda būtiskus rekvizītus – sniegtā pakalpojuma mērvienību, daudzumu un cena, pēc kuriem aprēķināta konkrētā maksa par pakalpojumu, tā liedzot iespēju izsekot saimnieciskos darījumus.

Revīzijā ir noskaidrots, ka Pašvaldībā samaksa par sniegtajiem maksas pakalpojumiem galvenokārt tiek iekasēta skaidra naudā, izmantojot kases aparātus, kā arī VID reģistrējamās kvītīs un ieejas biļetes.

Nodokļu maksātājam VID jāreģistrē grāmatiņās brošētas kvītīs vai grāmatiņās brošētas biļetes, vai arī kvīšu vai biļešu numuri, iesniedzot iesniegumu. Reģistrējot kvīšu vai biļešu numurus, iesniedz iesniegumu, norādot attiecīgi šādus noteikumus minētos rekvizītus:

- ☑ nodokļu maksātāja reģistrācijas kodu (ar PVN apliekamai personai – VID piešķirtais ar PVN apliekamās personas numurs) un juridisko adresi;
- ☑ kvīšu grāmatiņā esošo kvīšu skaitu, sēriju un numurus (no–līdz);
- ☑ biļešu grāmatiņā esošo biļešu skaitu, sēriju un numurus (no–līdz), vienas biļetes cenu, grāmatiņā esošo biļešu vērtības kopsummu;
- ☑ kvīšu vai biļešu reģistrācijas datumu VID. Kvīšu vai biļešu reģistrāciju ar parakstu un zīmogu apliecina VID atbildīgā amatpersona vai nodokļu maksātāja atbildīgā persona, ja grāmatiņās brošētās kvītīs vai biļetes reģistrētas, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu.⁷⁵

Revīzijā ir konstatēts, ka revidējamā laika posmā Pašvaldība nav ievērojusi VID reģistrēto kvīšu un biļešu lietošanas, kā arī pārskatu par izlietotajām kvītīm vai biļetēm sagatavošanas kārtību un naudas līdzekļu iekasēšanu ir veikusi, izsniedzot pakalpojumu saņēmējiem, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa un vietējo nodevu maksātājiem VID neregistrētas kvītīs.

Līdz 2016. gada 7. janvārim arī maksa par kultūras pasākumu apmeklējumiem ir iekasēta, izsniedzot VID neregistrētas biļetes.

Iekasējot maksas par pakalpojumiem izrakstītajās kvītīs nenorāda būtiskus rekvizītus, tā liedzot izsekot saimnieciskos darījumus.

Gadījumos ja skaidras naudas iekasēšanā tiek izmantotas VID reģistrētas kvīšu grāmatiņas, reģistrētā kvīts jānoformē trīs eksemplāros, norādot šādus rekvizītus:

- ☑ pārdotās preces nosaukums, daudzumu, cenu un vērtību vai sniegtā pakalpojuma veidu, apjomu, cenu un vērtību;
- ☑ PVN likmi un summu, ja darījums apliekams ar PVN.⁷⁶

Grāmatvedības reģistros var izdarīt tikai tādus ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem. Atbilstoši normatīvajā aktā⁷⁷ noteiktajam attaisnojuma dokuments ir dokuments, kurš apliecina uzņēmuma saimnieciskā darījuma esamību un kurā cita starpā jābūt ietvertai informācijai par saimniecisko darījumu, tas ir, saimnieciskā darījuma apraksts, pamatojums un mērītāji (daudzumi, summas), bet tiesību aktos noteiktajos gadījumos – arī cita informācija par saimniecisko darījumu.

Revīzijā, pārbaudot maksas par pakalpojumiem iekasēšanā izmantotos sagatavotos attaisnojuma un darījumu apliecinošos dokumentus (piemēram, kvītis par komunālajiem maksājumiem), konstatēts, ka tajos nav norādīta sniegtā pakalpojuma mērvienība un daudzums, kā arī Domes apstiprinātā pakalpojuma veida precīzs nosaukums, pēc kā varētu izsekot darījumu norisi.

Ieteikums

Lai nodrošinātu kases operāciju uzskaites atbilstību normatīvo aktu prasībām Pašvaldībai, ieviest kontroles procedūras pār kases operāciju veikšanu, kā arī kases un attaisnojuma dokumentu sagatavošanu.

Alsungas novada pašvaldības viedoklis

Par veikto revīziju

Šādas revīzijas ir lietderīgas, lai pašvaldība varētu efektīvāk izmantot tās rīcībā esošo mantu un finanšu līdzekļus. Tās laikā tikām informēti arī par jautājumiem, kam līdz šim netika pievērsta pietiekoša uzmanība – atsevišķu maksas pakalpojumu cenrāžu izstrāde, cenrāžu aktualizēšana, atsevišķu maksas pakalpojumu sniegšana.

Tomēr laiks, kad tika veikta revīzija – gada sākums, kad pašvaldības darbiniekiem, sevišķi Finanšu nodaļai, jāgatavo gada atskaites, nav šādām pārbaudēm piemērots, jo materiāli Valsts kontrolei revīzijas veikšanai bija jāgatavo un jānosūta gan pirms revīzijas tieši Alsungā, gan tās laikā, gan papildus informācija – vēl pēc tam. Tas aizņem daudz laika jau tā noslogotiem darbiniekiem. Tā kā gada pārskati jāpagatavo un jāiesniedz līdz 1. maijam, par iepriekšējo kalendāro gadu vēl līdz galam nav pabeigta visu dokumentu sakārtošana, piemēram – māju lietas. Saprotam, ka arī Valsts kontrole plāno savu darbu, bet piemērotāks laiks būtu no 15. maija līdz novembrim, iepriekš savlaicīgi informējot pašvaldības, lai tās varētu saskaņot darbinieku atvaļinājumus.

Par revīzijas secinājumiem

Veicot revīziju Alsungas novada pašvaldībā, Valsts kontroles revidenti konstatējuši vairākus pārkāpumus Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas likuma prasībām, bet šī likuma 2.pants nosaka, ka “Publiska persona rīkojas ar saviem finanšu līdzekļiem un mantu likumīgi, tas ir, jebkura rīcība ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu atbilst ārējos normatīvajos aktos paredzētajiem mērķiem, kā arī normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.”

Likumā “Par pašvaldībām” 21.panta pirmās daļas 14.punktā noteikts, ka tikai dome var noteikt maksu par pakalpojumiem, un g apakšpunktā -citi pakalpojumi”, tātad arī ēdināšana. Tā kā maksa par ēdināšanu gan Alsungas vidusskolā, gan pirmsskolas izglītības iestādē ir noteikta ar Domes lēmumiem, tātad atbilstoši likumam “Par pašvaldībām” – ārējam normatīvajam aktam. Domes Saistošajos noteikumos noteiktas tikai trūcīgo un maznodrošināto 5-6 gadīgo PII audzēkņu grupas, bet pārējiem audzēkņu grupām atvieglojumi (pašvaldības brīvpusdienas) noteiktas ar Alsungas novada domes lēmumiem.

Arī pārējo maksas pakalpojumu cenrāži lielākoties ir noteikti ar Domes lēmumiem, izņemot atsevišķus gadījumus, kad kāds pakalpojums nav bijis iepriekš plānots. Tad par šiem pakalpojumiem tika slēgti atsevišķi līgumi, piemēram telpu noma pasākumiem. Cenrādis ar Domes lēmumu ir apstiprināts pastāvīgai telpu nomai, bet par šiem atsevišķajiem gadījumiem tika pielietota vienreizēja vienošanās cena.

Gandrīz visiem maksas pakalpojumiem ir aprēķināti cenrāži, bet tie ne vienmēr pievienoti Domes lēmumiem – izskatīti apvienoto komiteju sēdēs un domes sēdēs cenrāži tikai apstiprināti. Lielākā daļa cenrāžu gan pēdējo trīs gadu laikā nav aktualizēti.

Valsts kontroles revidenti norādījuši, ka maksas pakalpojumi netiek plānoti, bet tas īsti neatbilst patiesībai – tie tiek plānoti (aprēķināti) paredzamajiem ieņēmumiem: ieņēmumiem no māju apsaimniekošanas (īre, apsaimniekošanas maksa, ieņēmumi par ūdeni un kanalizācijas novadīšanu, sauso atkritumu izvešanu), pamatojoties uz noslēgtajiem īres un apsaimniekošanas līgumiem, kā arī zemes un pastāvīgajai telpu nomai.

Apmēram iepriekšējo gadu ieņēmumu robežās tiek plānoti ieņēmumi par neregulārajiem un iepriekš neparedzamajiem maksas pakalpojumiem – Muzeja un Kultūras nama apmeklējumiem, grants

realizāciju, iekrāvēja un transporta pakalpojumiem grants vešanai, asenizācijas pakalpojumiem, zāles pļaušanai, malkas zāģēšanai u.t.t.

Ņemot vērā ekonomisko situāciju Alsungas novadā, kā arī vēsturiski bijušo, pašvaldības teritorijā šos pakalpojumus iedzīvotājiem, pamatojoties uz viņu iesniegumiem, sniedz Alsungas novada domes Komunālais iecirknis ar tās rīcībā esošo tehniku un darbaspēka resursiem. Tas pašvaldībai nav ekonomiski izdevīgi, jo domes Komunālā iecirkņa rīcībā esošā tehnika ir nolietojusies, tās uzturēšanas un remonta izdevumi ir lieli, tāpat – arī darbaspēka izmaksas. Tomēr jāņem vērā, ka pašvaldībā esošā komersantu un zemnieku saimniecību pakalpojumi (pēc neoficiālas aptaujas) ir daudz dārgāki, turklāt praktiski neviens no viņiem šos pakalpojumus nav gatavs sniegt.

Valsts kontrole norādījusi uz neatļautu transporta pakalpojumu sniegšanu ar pašvaldības īpašumā esošajiem autobusiem, bet tie tika sniegti tādēļ, ka pašvaldības teritorijā nav citu šāda veida pakalpojumu sniedzēju.

Tāpat vienīgais ēdināšanas uzņēmums Alsungā – Spēlmaņu krogs strādā tikai periodā no maija līdz septembrim – oktobrim, un ēdināšanu vienlaicīgi var sniegt ne vairāk kā 20-30 cilvēkiem, tāpēc nevar nodrošināt nometņu un citu kultūras pasākumu dalībnieku ēdināšanu pat vasarā, tādēļ šos pakalpojumus sniedza pašvaldības izglītības iestādes.

Par revīzijas ieteikumiem

Valsts kontroles ieteikumi ir saprotami un tie palīdzēs uzlabot pašvaldības darbu maksas pakalpojumu sniegšanā.

Par revīzijas ieteikumu ieviešanu

Ieteikumu ieviešanas laika grafikā noteiktajos termiņos pašvaldība veiks aptauju par iedzīvotājiem nepieciešamajiem pakalpojumiem, un komersantu un zemnieku saimniecību iespējām šos pakalpojumus sniegt un to cenām. Aptaujas rezultātus publiskosim domes mājas lapā un pašvaldības informatīvajā izdevumā “Alsungas ziņas”.

Jau ar 01.01.2017. grāmatvedībā ir nodalīta ieņēmumu uzskaitē atsevišķiem pakalpojumu veidiem (ūdens apgāde, kanalizācijas novadīšana, asenizācijas izvešana, transports asenizācijas izvešanai). Tiek izstrādāta metodika izdevumu uzskaitē atsevišķiem pakalpojumu veidiem un objektiem.

Alsungas novada domes izglītības iestādēs tiks uzstādīti skaitītāji ēdināšanai izlietotās elektrības un ūdens uzskaitē, izstrādāta metodika faktisko ēdināšanas izdevumu uzskaitē un pakalpojuma maksas aprēķināšanai, kā arī aprēķināti un apstiprināti cenrāži atbilstoši faktiskajiem izdevumiem.

Pašreiz tiek aktualizētas un sakārtotas māju lietas atbilstoši prasībām visām pārvaldīšanā un apsaimniekošanā esošajām mājām.

Ir izstrādāti un ar domes sēdes lēmumu apstiprināti noteikumi par skaidras naudas operāciju uzskaiti, kas precīzi tiek ievēroti no 01.01.2017.

Līdz noteiktajam termiņam tiks aktualizēti esošie Alsungas novada domes Iekšējās kontroles noteikumi, kā arī izstrādātas procedūras, lai aptvertu visas jomas, sevišķi revīzijas laikā norādītās (kases operācijām, māju apsaimniekošanai, maksas pakalpojumu sniegšanai).

Alsungas novada domes speciālisti izstrādā metodiku, lai noteiktu ekonomiski pamatotus maksas pakalpojumu cenrāžus un ieviešanas laika grafikā noteiktajā termiņā veiksim aprēķinus un cenrāžus aktualizēsīm, kā arī nodrošināsim precīzu ūdens uzskaiti, lai novērstu zudumus, kā arī savāktu notekūdeņu uzskaiti.

Tiks izvērtēta arī amatpersonu atbildība par pieļautajiem trūkumiem maksas pakalpojumu sniegšanā.

Revīzijas raksturojums

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir iegūt pārlicību, ka laika posmā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. martam Pašvaldības rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem, nodrošinot savām funkcijām atbilstošus maksas pakalpojumus iedzīvotājiem, ir bijusi efektīva un ekonomiska un atbilst normatīvo aktu prasībām.

Juridiskais pamatojums

Saskaņā ar Valsts kontroles likuma 2. pantu, Valsts kontroles 2015. gada darba plānu un Piektā revīzijas departamenta 2015. gada 1. decembra revīzijas uzdevumu Nr. 2.4.1-47/2015 ir veikta likumības/lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība ar mantu un finanšu līdzekļiem, nodrošinot savām funkcijām atbilstošus maksas pakalpojumus iedzīvotājiem, ir efektīva un ekonomiska?”

Revīziju uzdots veikt vecākajam valsts revidentam Jurim Vēverim, valsts revidentiem Robertam Jumiķim, Annai Bāzei, Vinetai Miķelsonei un valsts revidentiem-juristiem Gintam Puriņam un Aleksandrai Bērziņai. Par revīzijas norisi ir atbildīgs Piektā revīzijas departamenta direktors Edgars Korčagins un sektora vadītāja Elita Andruce.

Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Pašvaldība ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija ir plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka revīzijas mērķis ir sasniegts un iegūtie pierādījumi ir pietiekami, atbilstoši un ticami.

Revīzija aptvēra laika posmu no 2014. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. martam, bet daži darījumi ir vērtēti arī ārpus revidējamā laika posma.

Pārliecības gūšanai par Pašvaldības maksas pakalpojumu sniegšanas efektivitāti, ekonomiskumu un atbilstību normatīvo aktu prasībām revīzijā tika pārbaudīta:

- ☑ komunālo pakalpojumu un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām, efektivitāte un ekonomiskums Alsungas novada pašvaldības Komunālajā iecirknī – ūdenssaimniecības, siltumapgādes un daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimniekošanas pakalpojumiem;
- ☑ ēdināšanas pakalpojuma maksas atbilstība pakalpojuma izmaksām – Alsungas vidusskolā;
- ☑ maksas pakalpojumu maksas apmēra un tā noteikšanas atbilstība Domes noteiktajam – PII “Miķelītis”;
- ☑ ieņēmumu apmērs pakalpojumiem, kuru maksa nav noteikta ar Domes lēmumu – Alsungas Mūzikas skolā;
- ☑ apmeklētāju uzskaites datu atbilstība muzeja ieņēmumiem – Alsungas muzejā;
- ☑ Alsungas kultūras namā tika izvērtēta kultūras pasākumu maksas pakalpojumu sniegšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- ☑ analizētas ārējo normatīvo aktu prasības un identificētas obligātās prasības;
- ☑ vērtēti Pašvaldības izdotie iekšējie normatīvie akti un apstiprinātās metodikas;
- ☑ vērtēti Domes pastāvīgo komiteju un domes sēžu protokoli, kā arī Domes lēmumi saistībā ar maksas pakalpojumu organizēšanu un maksas noteikšanu;

Revīzija aptver laika posmu
no 2014. gada 1. janvāra līdz
2016. gada 31. martam.

- ☑ vērtēti maksas par pakalpojumiem noteikšanai izmantotie aprēķini, izdevumus pamatojošie dokumenti un grāmatvedības uzskaites reģistri;
- ☑ pārbaudīti Pašvaldības uzrādītie darījumus apliecinošie un attaisnojuma dokumenti – kases ieņēmumu orderi, VID reģistrējamās kvītis, preču pavadzīmes – rēķini un līgumi;
- ☑ intervētas Pašvaldības atbildīgās personas.

Revīzijas grupas vadītājs,
vecākais valsts revidents

J.Vēveris

Revīzijas grupa:

Valsts revidents

R.Jumiķis

Valsts revidente

A.Bāze

Valsts revidente

V.Miķelsone

Valsts revidents-jurists

G.Puriņš

Valsts revidente-juriste

A.Bērziņa

Revīzijas kritēriji

Revīzijas jautājums   Noteiktais kritērijs

Kritērijs ir sasniegts/nav sasniegts?

Vai maksas pakalpojumu sniegšana Pašvaldībā ir ekonomiska un efektīva?

Vai maksa par Pakalpojumu sniegšanas
Pašvaldības izmaksu relatīvās izmaiņas nav
sniegtajiem lielākas par 5 %.
pakalpojumiem ir
ekonomiski pamatota?

Nē, kritērijs nav sasniegts – Pašvaldības noteiktā maksa par vispārējās un interešu izglītības iestāžu ēdināšanas pakalpojumiem, komunālajiem pakalpojumiem, kultūras iestāžu pakalpojumiem, kā arī citiem sniegtajiem pakalpojumiem revidējamā laika posmā nav bijusi ekonomiski pamatota, jo:

- ✓ izglītības iestāžu sniegto ēdināšanas pakalpojumu izmaksas līdz pat 86 % pārsniedz noteiktās maksas apmēru;
- ✓ siltumapgādes tarifs ir noteikts bez pamatojuma aprēķina sagatavošanas, turklāt tas nav pārskatīts vairāk nekā četrus gadus un līdz pat 15 % pārsniedz siltumapgādes pakalpojuma faktiskās izmaksas;
- ✓ ūdensapgādes un kanalizācijas tarifi ir noteikti bez pamatojuma aprēķina sagatavošanas, turklāt tie nav pārskatīti vairāk nekā trīs gadus;
- ✓ nosakot dzīvojamo māju apsaimniekošanas maksas apmēru, nav sagatavotas tāmes;
- ✓ maksa par muzeja pakalpojumiem noteikta bez aprēķiniem.

Vai maksas pakalpojumu sniegšana
Pašvaldībā ir
organizēta efektīvi?

Pašvaldība pakalpojumu sniegšanai nebija izvirzījusi un noteikusi sasniedzamos rezultatīvos rādītājus, kas ir nepieciešami pakalpojumu sniegšanas kvalitātes un efektivitātes izvērtēšanā.

Revīzijas laikā ar Pašvaldību tika saskaņoti pakalpojumu sniegšanas apjoma rādītāji – daudzums (izpilde procentos pret plānoto).

Nē, kritērijs nav sasniegts – vērtējot ūdensapgādes pakalpojuma sniegšanas apjoma rādītāju – pakalpojuma saņēmējiem piegādātā ūdens attiecību pret iegūtā ūdens apjomu, kas revidentu ieskatā raksturo ūdensapgādes pakalpojumu sniegšanu, ir konstatēts, ka, pamatojoties uz Pašvaldībā pieejamo informāciju, 2014. gadā 32 % no iegūtā ūdens apjoma netika piegādāti pakalpojuma saņēmējiem, bet 2015. gadā nepiegādātā ūdens apjoms bija 18 procenti.

Pielikums. Pašvaldības gūtie ieņēmumi par PII "Miķelītis" un Alsungas vidusskolas telpu nomu

Nr. p.k.	Nomnieks	iznomātās telpas	Rēķina rekvizīti						Saskaņā ar cenrādi maksa par pakalpojumu bez PVN (euro/m ²)	Ieņēmumi par telpu nomu, kuru maksu Pašvaldība nav noteikusi (euro)
			rēķina Nr., datums	personu skaits	dienu skaits	mēnešu skaits	maksa par pakalpojumu (euro)	summa bez PVN (euro)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9=5*6*7*8	10	11
Alsungas vidusskola										
1.	SIA "Ret Dot Media" (vien. reģ. Nr. 400034544 41)	Naktsmītnes seriāla "Māja pie ezera" filmēšanas grupas vajadzībām	26.08.2015. Nr. 1205	1102	x	x	0,50	551,00	0,36	551,00
2.	Biedrība "EKC SUITP" (vien.reģ. Nr. 40008064940)	telpu noma Burdona festivālam	30.06.2014. Nr. 1037	x	x	x	91,24	91,24		91,24
3.	SIA "Kuldīgas autoskola" (vien. reģ. Nr. 412030121 45)	auto apmācībām	11.05.2015. Nr. 0867	x	x	3	38,70	116,10		116,10
▪	Kopā	x	x	x	x	x	x	x	x	758,34
Pirmsskolas izglītības iestāde "Miķelītis"										
4.	Liepājas dizaina un mākslas vidusskola (vien. reģ. Nr. 900000379 430)	"Pūcīšu" un "Zaķīšu" grupu telpas, sporta un aktu zāle plenēram	17.06.2015. Nr. 1012	40	x	x	132,23	132,23	0,36	132,23
5.	Biedrība "EKC SUITP" (vien. reģ. Nr. 400080649 40)	aktu zāles noma	25.07.2015. Nr. 1153	x	4	x	5,00	20,00		20,00
6.	Folkloras ģimeņu	"Ezīšu" grupas	31.07.2015.	20	4	x	0,50	40,00		40,00

VAI ALSUNGAS NOVADA PAŠVALDĪBAS RĪCĪBA, NODROŠINOT MAKSAS PAKALPOJUMUS
IEDZĪVOTĀJIEM, IR EKONOMISKA UN EFEKTĪVA?

Nr. p.k.	Nomnieks	iznomātās telpas	Rēķina rekvizīti						Saskaņā ar cenrādi maksā par pakalpojumu bez PVN (euro/m ²)	Ieņēmumi par telpu nomu, kuru maksu Pašvaldība nav noteikusi (euro)
			rēķina Nr., datums	personu skaits	dienu skaits	mēnešu skaits	maksa par pakalpojumu (euro)	summa bez PVN (euro)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9=5*6*7*8	10	11
	kopa "Garataka"	telpas, aktu zāle vasaras saietam	Nr. 1154							
7.	Biedrība "Suitu amatnieki" (vien. reģ. Nr. 40008172099)	sporta zāle rokdarbnieču plenēram	14.08.2015. Nr. 1188	100	x	x	0,50	50,00		50,00
▪	Kopā	x	x	x	x	x	x	x	x	242,23
▪	Pavisam kopā	x	x	x	x	x	x	x	x	1000,57

Atsauces

- ¹ Alsungas novada pašvaldības Valsts kasē iesniegtie pārskati par budžeta izpildi 2014. un 2015. gadā un Pārskats par budžeta izpildi 2016. gada martā: <http://www.kase.gov.lv/lv/pasvaldibu-menesa-parskati/1527>. (resurss skatīts 22.09.2016.).
- ² Valsts reģionālās attīstības aģentūras informācija par teritorijas attīstības indeksiem: http://www.vraa.gov.lv/lv/publikacijas/attistibas_indeks/. (resurss skatīts 22.09.2016.).
- ³ Ministru kabineta 01.07.2014. noteikumu Nr. 367 „Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība” 1. pielikums.
- ⁴ Likuma “Par pašvaldībām” 15. pants.
- ⁵ Likuma “Par pašvaldībām” 12. pants.
- ⁶ Likuma “Par pašvaldībām” 43. panta trešā daļa.
- ⁷ Likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 14. punkts.
- ⁸ Alsungas novada domes administrācija un tās struktūrvienības, Alsungas novada vidusskola, Alsungas novada Pirmsskolas izglītības iestāde, Alsungas novada Mūzikas skola, Alsungas novada domes kultūras nams, Alsungas novada bibliotēka un Alsungas novada muzejs.
- ⁹ Pakalpojumu saņēmēju skaits uz 01.01.2016.
- ¹⁰ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 9. pants, likuma “Par pašvaldībām” 15. panta ceturtnā daļa.
- ¹¹ Ministru kabineta 08.04.2003. rīkojuma Nr. 204 “Par koncepciju “Par valsts un pašvaldību aģentūru izveidi”” 1. punkts.
- ¹² Koncepcijas “Par valsts un pašvaldību aģentūru izveidi” (apstiprināta ar Ministru kabineta 08.04.2003. rīkojumu Nr. 204) 1. pielikums.
- ¹³ Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 1DP/1.5.1.2.0/08/IPIA/SIF/002 “Publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidošana”.
- ¹⁴ Koncepcija par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi, 2.1. Esošās situācijas apraksts. http://VARAMKonc_070115_PP, Koncepcijas projekts par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi (TA-2515).
- ¹⁵ Ministru kabineta 19.02.2013. rīkojuma Nr. 58 “Par Koncepciju par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi” 2. punkts, Ministru kabineta 10.01.2015. rīkojums Nr. 14 “Grozījumi Koncepcijā par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi”.
- ¹⁶ Likuma “Par pašvaldībām” 6. pants.
- ¹⁷ Likuma “Par pašvaldību budžetiem” 2. pants.
- ¹⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmā daļa (redakcija līdz 31.12.2015.).
- ¹⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 87. panta pirmā daļa.
- ²⁰ Komerclikuma 1. panta otrā un trešā daļa.
- ²¹ Pētījums “Pašvaldību uzņēmumu darbība preču un pakalpojumu tirgū un tās ietekmes uz konkurences vidi novērtējums”. SIA “Deloitte Latvia”, Rīga, 2013.
- ²² Konkurences novērtēšanas vadlīnijas valsts un pašvaldību lēmumu pieņēmējiem. Konkurences padome. Rīga, 2015., 6. lpp. Pieejams: <http://www.kp.gov.lv/lv/normativie-akti/citi-normativie-akti> (resurss skatīts 22.09.2016.).
- ²³ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrā un ceturtnā daļa.
- ²⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta otrā un ceturtnā daļa.
- ²⁵ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektā daļa.
- ²⁶ Satversmes tiesas 06.12.2012. sprieduma Nr. 2012-01-01, 17. punkts. Pieejams: http://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2016/02/2012-01-01_Spriedums.pdf (resurss skatīts 22.09.2016.).
- ²⁷ Konkurences novērtēšanas vadlīnijas valsts un pašvaldību lēmumu pieņēmējiem. Konkurences padome. Rīga, 2015., 27. lpp. Pieejams: <http://www.kp.gov.lv/lv/normativie-akti/citi-normativie-akti> (resurss skatīts 22.09.2016.).
- ²⁸ Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 70. lpp.
- ²⁹ Alsungas novada domes 25.02.2016. sēdes protokola Nr. 2, 2. # “Par kalkulāciju pašizmaksas aprēķinam ēdināšanai Alsungas vidusskolā” izraksts.
- ³⁰ Alsungas novada pašvaldības 11.02.2016. Kalkulācija-pašizmaksas aprēķins ēdināšanai Alsungas vidusskolā.
- ³¹ Alsungas novada domes Attīstības nodaļas vadītājas 08.02.2016. iesniegums Alsungas novada domes priekšsēdētājam.
- ³² Alsungas novada domes Apvienoto komiteju 18.02.2016. sēdes protokola Nr. 3, 1. # “Par kalkulāciju pašizmaksas aprēķinam ēdināšanai Alsungas vidusskolā” izraksts.

- ³³ Alsungas novada domes 30.01.2014. sēdes protokola Nr. 1, 18. # "Par novada domes apstiprināto maksas pakalpojumu piemērošanu *euro*" izraksts.
- ³⁴ Autopārvadājumu likuma 1.panta 21. un 28. punkts, 2. pants, 30. panta pirmā daļa un 35. panta pirmā daļa.
- ³⁵ Autopārvadājumu likuma 1. panta 27. punkts.
- ³⁶ Valsts SIA "Autotransporta direkcija" 01.08.2016. vēstule Nr. 4-10/2192 "Par viedokļa sniegšanu".
- ³⁷ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 12. panta trešā daļa.
- ³⁸ Likuma "Par grāmatvedību" 2. pants.
- ³⁹ Alsungas novada domes 30.01.2014. sēdes protokola Nr. 1, 18 # "Par novada domes apstiprināto maksas pakalpojumu piemērošanu *euro*" izraksts.
- ⁴⁰ Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 1. panta pirmās daļas 1. apakšpunkts.
- ⁴¹ Ministru kabineta 21.09.2010. noteikumu Nr. 899 "Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" normu piemērošanas kārtība" 18.¹ punkts.
- ⁴² Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" 14. panta pirmā daļa.
- ⁴³ Alsungas novada domes 28.08.2014. sēdes protokola Nr. 10,14. # "Par finansējuma piešķiršanu skolēnu ēdināšanai Alsungas vidusskolā" izraksts, Alsungas novada domes 29.01.2015. sēdes protokola Nr. 1, 2. # "Par brīvpusdienu piešķiršanu 2015. gadā 5, 6 gadīgo bērnu ēdināšanai PII "Miķelītis"" izraksts, Alsungas novada domes 27.08.2015. sēdes protokola Nr. 8, 10. # "Par finansējuma piešķiršanu Alsungas vidusskolas 6. klases skolēniem 2015./2016. mācību gadā" izraksts.
- ⁴⁴ Alsungas novada domes 24.10.2013. saistošie noteikumi Nr. 6/2013 "Par sociālās palīdzības pabalstiem Alsungas novadā" (apstiprināti ar 28.11.2013. Alsungas novada domes lēmumu, protokols Nr. 22, 5. #).
- ⁴⁵ Izglītības likuma 17.panta trešās daļas 11.punkts.
- ⁴⁶ Alsungas novada domes 27.10.2011. sēdes protokola Nr. 13, 11 # "Apkures tarifi pašvaldības siltuma patērētājiem" izraksts.
- ⁴⁷ Alsungas novada domes 27.10.2011. sēdes protokola Nr. 13, 11 # "Apkures tarifi pašvaldības siltuma patērētājiem" izraksts.
- ⁴⁸ Alsungas novada domes 27.10.2011. sēdes protokola Nr. 13, 11 # "Apkures tarifi pašvaldības siltuma patērētājiem" izraksts.
- ⁴⁹ Alsungas novada domes ārkārtas sēdes 21.02.2013. protokola Nr. 2, 1. # "Par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Alsungas pašvaldībā" izraksts.
- ⁵⁰ Alsungas novada domes 07.06.2012. sēdes protokola Nr. 5, 15. # "Alsungas novada domes dzeramā ūdens izmaksas" izraksts.
- ⁵¹ Alsungas novada domes ārkārtas sēdes 21.02.2013. protokola Nr. 2, 1. # "Par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu Alsungas pašvaldībā" izraksts.
- ⁵² Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50. panta septītā daļa.
- ⁵³ Ministru kabineta 09.12.2008. noteikumi Nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu".
- ⁵⁴ Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 11. panta trešā daļa.
- ⁵⁵ Alsungas novada domes 28.04.2011. sēdes protokols Nr. 5, 5. # "Par namu apsaimniekošanu".
- ⁵⁶ Alsungas novada domes 28.04.2011. sēdes protokols Nr. 5, 5. # "Par namu apsaimniekošanu".
- ⁵⁷ Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 8. panta pirmā un ceturrtā daļa.
- ⁵⁸ Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumi Nr. 908 "Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi".
- ⁵⁹ Alsungas novada domes 28.04.2011. sēdes protokols Nr. 5, 5. # "Par namu apsaimniekošanu".
- ⁶⁰ Alsungas novada domes 27.05.2015. sēdes protokola Nr. 5 8. # "Par Muzeja vadītājas I.Bredovskas iesniegumu izskatīšanu".
- ⁶¹ Likuma "Par nodokļiem un nodevām" 12. panta trešā daļa un likuma "Par grāmatvedību" 2. pants.
- ⁶² Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumi Nr. 908 "Mājas lietas vešanas un aktualizēšanas noteikumi".
- ⁶³ Likuma "Par pašvaldībām" 21. panta pirmās daļas 14. punkts, Ministru kabineta 09.12.2008. noteikumi Nr. 1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu".
- ⁶⁴ Likuma "Par pašvaldību budžetiem" 2. pants.
- ⁶⁵ Likuma "Par pašvaldībām" 12. un 15. pants.
- ⁶⁶ Likuma "Par pašvaldību budžetiem" 2. pants, Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumu Nr. 1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju" 5.punkts, Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumu Nr. 1031 "Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām" 4¹.punkts, Ministru kabineta 22.11.2005. noteikumu Nr. 875 "Noteikumi par budžetu finansēšanas klasifikāciju" 6. punkts.
- ⁶⁷ Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumu Nr. 1032 "Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju" 2. un 3. punkts.

-
- ⁶⁸ Alsungas novada domes priekšsēdētāja 05.01.2015. apstiprināti noteikumi “Alsungas novada domes finanšu vadības un grāmatvedības organizācijas kārtība”.
- ⁶⁹ Likuma “Par pašvaldību budžetiem” 2. pants.
- ⁷⁰ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 14.01.2016. lēmums Nr.1/2 “Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika”.
- ⁷¹ Likuma “Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 14. punkta g. apakšpunkts.
- ⁷² 08.09.2011.līgums Nr. 2011/3/I, 25.09.2012. līgums Nr. 2012/1/I, 29.09.2011.līgums Nr. 2011/1/I, 28.12.2010.līgums Nr. 2010/2/I, 21.11.2011.līgums Nr. 2011/2/I, 08.09.2015.līgums Nr. 2015/1/IX.
- ⁷³ Alsungas novada domes Kontu apgrozījums ar pirmdokumentiem (grupēts pa klientiem) no 01.01.2014. līdz 31.12.2014., Alsungas novada domes Kontu apgrozījums ar pirmdokumentiem (grupēts pa klientiem) no 01.01.2015. līdz 31.12.2015., Alsungas novada domes Kontu apgrozījums ar pirmdokumentiem (grupēts pa klientiem) no 01.01.2013. līdz 31.03.2016.
- ⁷⁴ Alsungas novada domes 30.01.2014. lēmums Nr. 1 “Par novada domes apstiprināto maksas pakalpojumu piemērošanu *euro*”.
- ⁷⁵ Ministru kabineta 02.05.2007. noteikumu Nr. 282 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” (spēkā līdz 31.12.2015.) 58., 59. un 60. punkts un Ministru kabineta 11.02.2015. noteikumu Nr. 96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 68., 69. un 70. punkts.
- ⁷⁶ Ministru kabineta 02.05.2007. noteikumu Nr. 282 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” (spēkā līdz 01.01.2016.) 61. punkts, Ministru kabineta 11.02.2014. noteikumu Nr.96 “Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība” 71. punkts.
- ⁷⁷ Likuma “Par grāmatvedību” 7. panta pirmās daļas 10. punkts.